અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઇ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

==

ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૦૦૦ / ૨૦૧૮

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૦૦૦ / ૨૦૧૮ નો ચુકાદો

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૭૧૮૧ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨૬૩૯ / ૨૦૧૯

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨૬૨૬ / ૨૦૧૯

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨૬૨૭ / ૨૦૧૯

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૬૨૮ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૬૩૦ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૨૨ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૨૭ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૨૯ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૩૦ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૩૧ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૩૨ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૩૩ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૩૪ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૩૫ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૩૬ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૩૭ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૩૯ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૪૦ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૪૧ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૪૨ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૪૩ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૪૫ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૪૬ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૨૮ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૪૯ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૫૧ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૫૩ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૫૬ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૫૮ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૬૨ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૬૫ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૭૩ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૭૭ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૮૩ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૮૯ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૯૩ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૯૮ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૦૭ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૧૨ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૧૭ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૨૦ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૨૩ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૨૭ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૨૮ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૬૧ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૧૫ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૬૦ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૧૮ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૮૭ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૬૩ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૯૨ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૬૬ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૯૬ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૭૦ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૦૧ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૭૫ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૦૪ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૦૮ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૮૦ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૧૧ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૮૪ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૨૧ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૭૨ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૨૫ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૧૦ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૭૮ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૧૪ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૮૨ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૨૯ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૮૬ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૩૦ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૯૦ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૩૧ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૯૫ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૩૨ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૯૯ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૩૩ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૦૫ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૩૪ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૩૫ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૧૬ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૧૯ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૨૨ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૨૪ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૨૬ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૯૪ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૦૨ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૩૭ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૦૬ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૬૪ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૦૯ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૬૮ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૭૧ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૫૧૩ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૭૪ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૯૧ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૮૮ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૮૫ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૮૧ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૭૯ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૯૪૨૫ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૯૪૨૬ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૯૪૨૮ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૯૪૨૯ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨૦૬૬૨ / ૨૦૧૮

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨૦૬૬૪ / ૨૦૧૮

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી જે.બી. પારડીવાલા સહી/-

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી એ.સી. રાવ સહી/-

==

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	હા.
૨	પત્રકારને સોંપવામાં આવે કે નહીં?	હા.
૩	શું તેમના સ્વામી ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	ના.
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના.

==

વિજયન રાજમાણિક નાદર પાગલમ

વિરુદ્ધ

જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અને ૧ અન્ય

==

ઉપસ્થિત :

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ માટે શ્રી સુરેશ એન શેલત, વરિષ્ઠ વકીલ સાથે શ્રી અક્ષિત જે તન્ના (૯૪૭૪)

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ માટે બંસી એમ કારીઆ (૯૩૨૦)

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ માટે નિશિથ પી આચાર્ય (૯૩૦૮)

પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧,૨ માટે શ્રી એસ એન સોપારકર, વરિષ્ઠ વકીલ સાથે શ્રી એચ એસ મુનશા (૪૯૫)

==

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી જે.બી. પારડીવાલા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી એ.સી. રાવ

તારીખ : ૧૫/૦૭/૨૦૧૯

સામાન્ય મૌખિક ચુકાદો

(દ્વારા : માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી જે.બી. પારડીવાલા)

૧. તમામ નોંધાયેલ રિટ અરજીઓમાં ઉઠાવવામાં આવેલ મુદ્દો સમાન હોવાથી, તેઓની એકસાથે સુનાવણી કરવામાં આવી હતી અને આ સામાન્ય ચુકાદા અને હુકમ દ્વારા તેનો નિકાલ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

૨. રિટ અરજીઓ સંબંધિત રિટ અરજદાર દ્વારા મિલકત વેરા પેટે જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા જરૂરી રકમ માટે બિલો ઈશ્યૂ કરીને કરવામાં આવેલી માંગણીની કાયદેસરતા અને માન્યતા પર સવાલ ઉઠાવતા દાખલ કરવામાં આવી છે. તમામ રિટ અરજદારો જામનગરના અને જામનગરની હદમાં આવેલા વિસ્તારોના રહેવાસીઓ છે જે જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના અધિકારક્ષેત્રમાં આવે છે.

૩. સગવડતા ખાતર, સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૦૦૦ / ૨૦૧૮ ની મુખ્ય બાબત તરીકે સુનાવણી કરવામાં આવી હતી. આવા સંજોગોમાં, સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૦૦૦ / ૨૦૧૮ ને મુખ્ય બાબત તરીકે ગણવામાં આવે છે. સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૦૦૦ / ૨૦૧૮ નો નિકાલ તમામ જોડાયેલ રિટ અરજીઓના નિકાલને નિયંત્રિત કરશે.

૪. ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળની આ રિટ અરજી દ્વારા, રિટ અરજદારે નીચેની દાદ માટે પ્રાર્થના કરી છે :

> "એ. આપ સાહેબની અદાલત વર્તમાન અરજીને દાખલ કરવા અને મંજૂર કરવા માટે કૃપા કરી શકે છે, અને
>
> બી. આપ સાહેબની અદાલત મેન્ડેમસની રિટ અથવા મેન્ડેમસના સ્વરૂપમાં અથવા અન્ય કોઈપણ યોગ્ય રિટ, દિશા–નિર્દેશનો હુકમ જારી કરીને પ્રતિવાદી નં. ૨ – ટેક્સ ઓફિસર દ્વારા જારી કરવામાં આવેલ તારીખ ૭.૭.૨૦૧૮ ના ટેક્સ બિલ એનેક્ષર–બી ને રદબાતલ અને બાજુ પર રાખવા માટે કૃપા કરી શકે છે
>
> સી. વર્તમાન અરજીની સુનાવણી અને અંતિમ નિકાલ બાકી હોય ત્યાં સુધી, આપ સાહેબની અદાલત પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનને પ્રતિવાદી નં. ૨ – ટેક્સ ઓફિસર દ્વારા જારી કરવામાં આવેલ તારીખ ૦૭.૦૭.૨૦૧૮ ના બિલ એનેક્ષર–બી અનુસાર કોઈપણ વસૂલાત કરવાથી રોકવા માટે કૃપા કરી શકે છે
>
> ડી. ફકરા–સી ના સંદર્ભમાં વચગાળાની દાદ કૃપા કરીને મંજૂર કરવામાં આવી શકે છે;
>
> ઈ. ન્યાયના હિતમાં યોગ્ય અને સાચું જણાતી અન્ય કોઈપણ અને વધુ દાદ કૃપા કરીને મંજૂર કરવામાં આવી શકે છે;"

૫. રિટ અરજદારનો કેસ તેમના પોતાના શબ્દોમાં, જેવો રિટ અરજીમાં જણાવેલ છે, તે નીચે મુજબ છે :

> "૨. અરજદાર હાલમાં જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના વિસ્તારના રહેવાસી છે. અરજદારની ઓફિસ પ્લોટ નં., જામનગર રાજકોટ હાઈવે, હાપા ખાતે આવેલી છે. અરજદારની ઓફિસ ૨૦૧૩ પહેલા જામનગરની નગરસીમ હદમાં આવેલી હતી. ગુજરાત પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન એક્ટ (ત્યારબાદ ટૂંકમાં 'કોર્પોરેશન એક્ટ' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) હેઠળ જારી કરાયેલા જાહેરનામા દ્વારા ઉક્ત હાપા અને અન્ય વિસ્તાર / ગામોને મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન, જામનગરના મોટા શહેરી વિસ્તારમાં સામેલ કરવામાં આવ્યા છે.
>
> ઉક્ત જાહેરનામું વર્ષ ૨૦૦૬ માં જારી કરવામાં આવ્યું હોવા છતાં તેનો અમલ તારીખ ૦૪.૧૦.૨૦૧૩ થી કરવામાં આવ્યો હતો. અરજદાર ૨૦૧૯ સુધી હાપા ખાતે તેમના દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતી

મિલકત માટે જામનગરની નગરસીમના સંબંધિત સત્તાધિકારીને સેસ ચૂકવી રહ્યા છે.

૩. અરજદારને પ્રતિવાદી નં. ૨ ટેક્સ ઓફિસર, જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન તરફથી રૂ. ૧,૩૩,૬૬૮/– ની વસૂલાત માટે તારીખ ૭.૭.૨૦૧૮ નું બિલ મળ્યું હતું. ઉક્ત બિલમાં વર્ષ ૩૧.૩.૨૦૦૬ થી આજદિન સુધીના સામાન્ય કર, સરચાર્જ, કન્ઝર્વન્સી અને સોલિડ વેસ્ટ કનેક્શન ચાર્જીસની બાકી રકમની વસૂલાત સામેલ છે. બિલમાં માર્ચ–એપ્રિલ ૨૦૧૮–૧૯ ના સમયગાળાની વસૂલાત પણ સામેલ છે."

૫.૧ રિટ અરજીમાં ઉઠાવવામાં આવેલા પડકારના આધારો નીચે મુજબ છે :

"૪. અરજદાર રજૂઆત કરે છે કે વર્ષ ૩૧.૩.૨૦૧૬ થી આજદિન સુધી અરજદાર પાસેથી માંગવામાં આવેલી વસૂલાત સંપૂર્ણપણે અનધિકૃત છે અને ગુજરાત કોર્પોરેશન ટેક્સ એક્ટ અને તે હેઠળ ઘડવામાં આવેલા નિયમોની જોગવાઈઓની બહાર છે. અરજદાર આ વસૂલાત ગેરકાયદેસર હોવાને કારણે અને કાયદાની

જોગવાઈઓની બહાર હોવાથી નીચેના સહિત અન્ય આધારો પર પડકારવા માટે બંધાયેલા છે :–

૪.૧ અરજદાર રજૂઆત કરે છે કે કોર્પોરેશન એક્ટ અને તે હેઠળ ઘડવામાં આવેલા નિયમોની જોગવાઈઓ હેઠળ વર્ષ ૩૧.૦૩.૨૦૦૬ થી સામાન્ય કર / મિલકત વેરા માટે કોઈ વસૂલાત થઈ શકી ન હોત. અરજદાર રજૂઆત કરે છે કે ૩૧.૦૩.૨૦૦૬ થી ૨૦૧૮ સુધીના સમયગાળાના સંદર્ભમાં આકારણી અને લાદવાનું કાર્ય ૨૦૦૬ થી ૩૧.૦૩.૨૦૧૮ ના અંત સુધીના દરેક સત્તાવાર વર્ષમાં પૂર્ણ કરવું જરૂરી હતું.

૪.૨ તે કાયદાની સ્થાપિત સ્થિતિ છે કે આકારણી સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થતાં પહેલાં પૂર્ણ થવી જોઈએ. તેવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે કોર્પોરેશન એક્ટની યોજના એવી છે કે આકારણી યાદી માન્ય રહેવા માટે સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થતાં પહેલાં તેને પ્રમાણિત કરવી આવશ્યક છે અને જો તે ન થાય, તો આકારણી યાદી રદબાતલ અને બિનઅસરકારક બને છે, અને વેરો ચૂકવવાની જવાબદારી ઊભી કરતી નથી. (મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ સિટી ઓફ

હુબલી વિરુદ્ધ સુબ્બા રાવ હનુમંતરાવ પ્રયાગ અને અન્ય, એ આઇ આર ૧૯૭૬ એસ સી ૧૩૯૮ અને અનંત મિલ્સ કો. લિ., વિરુદ્ધ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ફોર ધ સિટી ઓફ અમદાવાદ XIII (૨) જી એલ એચ ૮૯૭ ના કેસમાં).

૪.૩ અરજદાર રજૂઆત કરે છે કે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા વર્ષ ૨૦૧૮ માટેના બિલો જારી કરતા પહેલા નિયમો હેઠળ જરૂરીયાત મુજબ આકારણીના નિર્ધારણ સામે ફરિયાદો નોંધાવવા માટે કરદાતાને તક આપવામાં આવી નથી.

૪.૪ અરજદાર રજૂઆત કરે છે કે વર્તમાન કેસની હકીકતોમાં નિયમો ૨૧એ અને ૨૧બી ની જોગવાઈઓ આકર્ષાતી નથી. અરજદાર યોગ્ય સત્તાધિકારીને સેસ ટેક્સ ચૂકવતા હતા. ૭.૭.૨૦૧૮ ના વર્તમાન બિલ પહેલાં કોઈ બિલો જારી કરવામાં આવ્યા ન હતા.

૪.૫ અરજદાર રજૂઆત કરે છે કે બંધારણ અને કોર્પોરેશન એક્ટની જોગવાઈઓ હેઠળ કોઈપણ કાયદાકીય પગલાં દ્વારા પાછલી

અસરથી કોઈ વસૂલાત થઈ શકે નહીં.

૪.૬ અરજદાર વધુમાં રજૂઆત કરે છે કે વર્ષ ૨૦૧૮ માટે કરવામાં આવેલી ગણતરી પણ સંપૂર્ણપણે ગેરકાયદેસર છે કારણ કે તેમાં એલપ ને બદલે એલજ પરિબળને આમંત્રિત કર્યું છે. આકારણીની ગણતરી કરવાના હેતુથી ઝોનિંગ અયોગ્ય રીતે ઓળખવામાં આવ્યું છે અને ઉપયોગમાં લેવાયેલા દરો ખોટા છે, જે કરની સંપૂર્ણ ભૂલભરેલી, ગેરવાજબી આકારણી તરફ દોરી જાય છે.

૫. અરજદાર રજૂઆત કરે છે કે બિલના અનધિકૃત જારી કરવાના સંદર્ભમાં અન્ય કોઈ વૈકલ્પિક અસરકારક દાદ નથી, જે કાયદાની નજરમાં અમાન્ય અને રદબાતલ છે.

૬. અરજદાર રજૂઆત કરે છે કે આ એક ન્યાયી અને યોગ્ય કેસ છે જ્યાં આ નામદાર અદાલત બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ અસાધારણ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરી શકે છે અને તે હદ સુધી વચગાળાની દાદ આપીને ઉક્ત બિલ અનુસાર વસૂલાત પર સ્ટે આપી શકે છે."

રિટ અરજદાર વતી રજૂઆતો :

૬. રિટ અરજદાર વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી એસ.એન. શેલતે ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી હતી કે કોર્પોરેશન દ્વારા ૦૭.૦૭.૨૦૧૮ ના રોજ ટેક્સ બિલ જારી કરીને મિલકત વેરા પેટે કરવામાં આવેલી માંગણી, ગુજરાત પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન એક્ટ, ૧૯૪૯ (ટૂંકમાં 'એક્ટ, ૧૯૪૯') અને તેમાં ઘડવામાં આવેલા ટેક્સેશન રૂલ્સ (ટૂંકમાં 'રૂલ્સ, ૧૯૪૯') ની જોગવાઈઓથી વિપરીત છે.

૬.૧ શ્રી શેલતની રજૂઆતોનો સારાંશ નીચે મુજબ આપી શકાય :

> "૧. અરજદારોની ઓફિસ પરિસર હાપા ઔદ્યોગિક વસાહત, જલારામ મંદિર સામે, હાપા ખાતે આવેલ છે. ૦૪.૧૦.૨૦૧૩ ના જાહેરનામા દ્વારા જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની હદમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો હતો અને ૦૪.૧૦.૨૦૧૩ ના જાહેરનામા દ્વારા હાપા ગામના સર્વે નંબરો અને અન્ય સર્વે નંબરો જામનગરની કોર્પોરેટ હદમાં સમાવવામાં આવ્યા હતા.

૨. અરજદારોને ૩૧.૦૩.૨૦૦૬ થી આજદિન સુધીના સમયગાળા માટે પ્રોપર્ટી ટેક્સ બિલ આપવામાં આવ્યું હતું જે રજૂઆતના એનેક્ષર–એ માં જોડાયેલ છે.

૩. એસ સીA ૧૮૦૦૦ ના ૨૦૧૮ માં પ્રતિવાદી નં. ૦૧ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા એફિડેવિટ–ઇન–રિપ્લાયમાં, પાના ૫૩ પર સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે કે માગવામાં આવેલી બાકી રકમ રૂ. ૧,૧૨,૫૩૭/– (પાનું ૫૩) ઓક્ટોબર ૨૦૧૩ થી ૩૧.૦૩.૨૦૧૮ વચ્ચેના સમયગાળા માટે છે. ઉક્ત બિલ અરજદારોને ક્યારેય આપવામાં આવ્યું નથી. જે બિલ આપવામાં આવ્યું છે તે ૦૭.૦૭.૨૦૧૮ (પાનું ૩૧) એસ સીએ ૧૮૦૦૦ ના ૨૦૧૮ નું છે.

૪. અરજદારોએ તમામ અરજીઓના એનેક્ષર – બી માં જોડાયેલ બિલો અથવા તારીખ ૦૧.૦૩.૨૦૧૮ ના બિલ (પાનું ૫૩ આપવામાં આવ્યું નથી) અનુસાર મિલકત વેરાની વસૂલાતને પડકારી છે. અરજદારો રજૂઆત કરે છે કે સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થયા પછી અરજદારોને ઉક્ત બિલો જારી કરવામાં આવ્યા હોવાથી અને આપવામાં આવ્યા હોવાથી, મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા કોઈ વસૂલાત કરી શકાય નહીં.

૫. ટેક્સેશન રૂલ્સ ૯ થી ૧૯ ની યોજના એવી છે કે પ્રોપર્ટી ટેક્સની ચુકવણી માટે જવાબદારી ઊભી કરવા માટે, સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થતાં પહેલાં તેને પ્રમાણિત કરવું આવશ્યક છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે માર્ચ ૨૦૦૬ / ઓક્ટોબર ૨૦૧૩ ના સત્તાવાર વર્ષના બિલો માટે આકારણી યાદીનું પ્રમાણીકરણ સંબંધિત સત્તાવાર વર્ષો માટે આકારણી પુસ્તકમાં નોંધાયેલ નથી. સંબંધિત વર્ષ માટે આવા પ્રમાણીકરણ માટે આકારણી પુસ્તકનું કોઈ નિરીક્ષણ કોઈપણ અરજદારને ઓફર કરવામાં આવતું નથી.

૬. અરજદારો રજૂઆત કરે છે કે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા વર્ષ ૨૦૧૮ માટે બિલો જારી કરતા પહેલા નિયમો હેઠળ જરૂરીયાત મુજબ આકારણીના નિર્ધારણ સામે ફરિયાદો નોંધાવવા માટે કરદાતાને કોઈ તક આપવામાં આવી નથી.

૭. અરજદારો રજૂઆત કરે છે કે વર્તમાન કેસની હકીકતોમાં નિયમો ૨૧એ અને ૨૧બી ની જોગવાઈઓ આકર્ષાતી નથી. અરજદાર હાપા ગ્રામ પંચાયતને મિલકત વેરો ચૂકવતા હતા. પડકારવામાં આવેલ બિલો અને વોરંટ પહેલાં કોઈ બિલો જારી કરવામાં આવ્યા નથી.

૮. અરજદારો વધુમાં રજૂઆત કરે છે કે વર્ષ ૨૦૧૮ માટે કરવામાં આવેલી ગણતરી પણ સંપૂર્ણપણે ભૂલભરેલી અને ગેરવાજબી છે

કારણ કે તેમાં એલ ૫ ને બદલે એલ ૪ પરિબળને આમંત્રિત કર્યું છે. આકારણીની ગણતરી કરવાના હેતુથી ઝોનિંગ અયોગ્ય રીતે ઓળખવામાં આવ્યું છે અને ઉપયોગમાં લેવાયેલા દરો ખોટા છે, જે કરની સંપૂર્ણ ભૂલભરેલી, ગેરવાજબી આકારણી તરફ દોરી જાય છે."

૬.૨ શ્રી શેલતે નીચેના નિર્ણયો પર આધાર રાખ્યો છે:

"૧. મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ સિટી ઓફ અમદાવાદ વિરુદ્ધ ઝવેરી કેશવલાલ લલ્લુભાઈ [૬ જી એલ આર ૨૨૮] માં નોંધાયેલ નિર્ણય.

૨. એલ.એમ. પટેલ વિરુદ્ધ બરોડા મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ૧૯૯૫ (૧) જી સી ડી ૭૫૧. એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે નિયમ ૯ હેઠળ, દરેક સત્તાવાર વર્ષની એન્ટ્રીઓ ધરાવતા આકારણી પુસ્તકો રાખવા જરૂરી છે.

૩. અનંત મિલ્સ કો. લિ. વિરુદ્ધ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ ધ સિટી ઓફ અમદાવાદ [૧૩ (૨) જી એલ એચ ૮૯૭].

૪. કનૈયા પ્રિન્ટ્સ પ્રાઈવેટ લિમિટેડ વિરુદ્ધ એસેસમેન્ટ એન્ડ રિકવરી ઓફિસર અને અન્ય [૨૦૦૩ (૧) જી એલ એચ ૪૪૯].

એ કાયદાની સ્થાપિત સ્થિતિ છે કે એકવાર સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થઈ ગયા પછી, તે વર્ષ માટે મિલકત વેરાનું આકારણી અને લાદવાનું કમિશનર માટે ખુલ્લું રહેશે નહીં (ફકરો ૮.૧)."

૬.૩ આ કોર્ટની સગવડ માટે, શ્રી શેલતે નીચેનો ચાર્ટ પૂરો પાડ્યો :

એસ. આર. ના.	સહભાગીઓ	તારીખ
૧	કાર્પેટ નિયમો સંબંધિત શહેરી વિકાસ નિયામકની સૂચના	૦૮/૦૫/૦૬
૨	હાપા ગામની મહેસૂલ મર્યાદામાં આવેલો વિસ્તાર	૨૦૦૬-૨૦૧૩
૩	અરજદારે હાપાના નગરસિમના સંબંધિત અધિકારીને સેસ ચૂકવ્યો છે (એસ. સી. એ. ૧૮૦૦૦/૨૦૧૮ માં ૨૦૧૯ સુધી)	

૪	ગુજરાત પ્રોવિઝનલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન એક્ટ હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલ જાહેરનામું જેમાં મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન, જામનગરના મોટા શહેરી વિસ્તારની અંદરનો વિસ્તાર સામેલ છે	૦૪/૧૦/૧૩
૫	૩૧/૦૩/૨૦૦૬ માંથી સામાન્ય કરવેરા, સરચાર્જ, કન્ઝર્વેન્સી અને સોલિડ વેસ્ટ કનેક્શન ચાર્જની બાકી રકમની વસૂલાતને અસર કરતા બિલ અને અનુગામી વોરંટ જારી કરવામાં આવ્યા હતા.બિલમાં માર્ચ-એપ્રિલના સમયગાળા માટેની વસૂલાત પણ છે, ૨૦૧૮-૧૯	૨૦૧૮

જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વતી રજૂઆતો :

૭. કોર્પોરેશન વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી મુનશાની સહાયથી વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી એસ.એન. સોપારકરે ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી હતી કે મિલકત વેરા પેટે કોર્પોરેશન દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલ બિલ સંપૂર્ણપણે એક્ટ, ૧૯૪૯ ની જોગવાઈઓ મુજબ છે. શ્રી સોપારકરે રજૂઆત કરી કે પ્રકરણ ૯ માં આવતી એક્ટ, ૧૯૪૯ ની કલમ ૧૨૭ એક્ટ હેઠળ લાદવામાં આવનાર કરવેરા અંગે છે. દલીલ એ છે કે કલમ ૧૨૭ કોઈ ચોક્કસ પ્રક્રિયા અથવા કોઈ ચોક્કસ સમય

મર્યાદા નિર્ધારિત કરતી નથી. રિટ અરજદાર વતી જે નિયમો પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે તેને કાયદાની મુખ્ય જોગવાઈઓને આધીન કહી શકાય. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે કાયદામાં એવી કોઈ મૂળભૂત જોગવાઈ નથી કે જે સત્તાવાર વર્ષની બહાર મિલકત વેરા પેટે બિલ ઉઠાવવા પર પ્રતિબંધ મૂકતી હોય. શ્રી સોપારકરે વિલંબને સમજાવવા માટે નિયમ ૨૧બી પર આધાર રાખ્યો હતો. વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે રિટ અરજદારને તેની પોતાની ભૂલનો લાભ લેવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં. એ દર્શાવવામાં આવ્યું હતું કે, એક તરફ, રિટ અરજદાર કોર્પોરેશન સાથે વાટાઘાટો કરતા રહ્યા અને બીજી તરફ, તેઓ હવે ટેક્સ બિલ જારી કરવામાં થયેલા વિલંબનો લાભ લેવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. શ્રી સોપારકરે ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી હતી કે આવા રિટ અરજદાર આ કોર્ટ પાસેથી કોઈ સમાન દાદ મેળવવા માટે હકદાર નથી. શ્રી સોપારકરે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે કોર્પોરેશન દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી તમામ પાયાની નાગરિક સુવિધાઓનો લાભ લીધા પછી, રિટ અરજદાર ફરીને એમ કહી શકે નહીં કે તેઓ કોઈ મિલકત વેરો ચૂકવવા માટે જવાબદાર નથી.

૭.૧ શ્રી સોપારકરે એ પણ ધ્યાન દોર્યું કે આ કોર્ટ સમક્ષના રિટ અરજદારોને બાદ કરતાં કોર્પોરેશનની હદમાં રહેતા અન્ય તમામ નાગરિકોએ કોઈ પણ વિરોધ કે વાંધા વગર કર ચૂકવી દીધો છે. શ્રી સોપારકરે જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન, જામનગરના ટેક્સ ઓફિસર શ્રી ગોવિંદભાઈ જેઠાભાઈ નંદાણિયા દ્વારા વિધિવત

રીતે સમર્થિત પ્રતિવાદી – કોર્પોરેશન વતી દાખલ કરવામાં આવેલા એફિડેવિટ–ઇન–રિપ્લાયમાં કરવામાં આવેલા નીચેના કથનો પર પણ આધાર રાખ્યો હતો. કથનો નીચે મુજબ છે :

> "૩. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે મિલકત વેરાની આકારણી, લાદવાનું અને વસૂલાત કાર્પેટ એરિયાના આધારે ગુજરાત સરકાર દ્વારા તેના શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહ નિર્માણ વિકાસ વિભાગ મારફતે જારી કરાયેલા તારીખ ૮મી મે, ૨૦૦૬ ના સરકારી ઠરાવ મુજબ કરવામાં આવે છે. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે જામનગર શહેરની મધ્યમાં આવેલી જી આઇ ડી સી ફેઝ ૧ એસ્ટેટના ઔદ્યોગિક એકમો પાસેથી ૧૯૮૧ થી પ્રોપર્ટી ટેક્સ અને અન્ય ટેક્સ પહેલેથી જ વસૂલવામાં આવી રહ્યા છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે તે જ રીતે આવા કર એમ.પી. શાહ ઉદ્યોગનગરના ઔદ્યોગિક એકમો પાસેથી પણ લાદવામાં આવે છે અને વસૂલવામાં આવે છે. એ નોંધવું પ્રાસંગિક છે કે જી આઇ ડી સી ફેઝ ૧ માં ૨૦૮૦ ઔદ્યોગિક એકમો છે જ્યારે એમ.પી. શાહ ઉદ્યોગનગરમાં ૩૦૪ એકમો છે. એ નોંધવું પ્રાસંગિક છે કે જી આઇ ડી સી ફેઝ ૧ એસ્ટેટના કરદાતાઓ ટેક્સ પેટે રૂ. ૧,૫૦,૯૬,૯૯૫/– ની રકમ ચૂકવે છે જ્યારે એમ.પી. શાહ

ઉદ્યોગનગરના કરદાતાઓ દર વર્ષે આશરે રૂ. ૩૧,૮૧,૬૧૬/- ની રકમ ટેક્સ પેટે ચૂકવે છે. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે ગુજરાત સરકારે તેના શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહ નિર્માણ વિભાગ મારફતે ૪થી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૩ ના રોજ એક જાહેરનામું બહાર પાડ્યું હતું જેના દ્વારા જામનગર શહેરના વિવિધ વિસ્તારોને જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના પ્રાદેશિક અધિકારક્ષેત્રમાં લાવવામાં આવ્યા છે અને તે મુજબ હાલમાં જામનગર શહેરનો કુલ વિસ્તાર ૧૨૫ ચો.મીટર છે.

૪. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે તે મુજબ જી આઇ ડી સી ફેઝ ૧ આઈ અને જી આઇ ડી સી ફેઝ ૧આઇ આઇ વિસ્તારોનો પણ જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની હદમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. વધુમાં જણાવવામાં આવે છે કે ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૪ માં પ્રસિદ્ધ થયેલા જાહેરનામા દ્વારા બેડી ગામના કેટલાક વિસ્તારોને પણ જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની હદમાં લાવવામાં આવ્યા છે.

૫. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૭૧૮૧ / ૨૦૧૮ જી આઇ ડી સી પ્લોટ એન્ડ શેડ હોલ્ડર્સ એસોસિએશન અને અન્ય દ્વારા પ્રોપર્ટી ટેક્સ બિલની આકારણી અને જારી કરવાના સંબંધમાં ગુજરાત રાજ્ય, જામનગર

મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અને અન્ય સામે દાખલ કરવામાં આવી છે અને તે ગુજરાતની નામદાર હાઈકોર્ટ સમક્ષ પડતર છે.

૬. પ્રતિવાદી રજૂઆત કરે છે કે શ્રી જામનગર સહકારી ઉદ્યોગ સંઘ લિમિટેડ ધુવાવ ગામના વિવિધ મહેસૂલી સર્વે નંબરોની માલિક છે અને તેના દ્વારા કબજે કરાયેલી જમીનને સબ–પ્લોટમાં વિભાજિત કરવામાં આવી છે અને ઉદ્યોગોની સ્થાપના માટે તેના સભ્યોને ફાળવવામાં આવી છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે ગુજરાત સરકારે તેના શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહ નિર્માણ વિભાગ મારફતે ૪થી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૩ ના રોજ એક જાહેરનામું બહાર પાડ્યું છે જેના દ્વારા ધુવાવ ગામના વિવિધ મહેસૂલી સર્વે નંબરોને જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની પ્રાદેશિક હદમાં લાવવામાં આવ્યા છે અને જાહેરનામાની નકલ એનેક્ષર–A તરીકે જોડાયેલ છે. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે તે મુજબ પ્રશ્નવાળો વિસ્તાર હવે જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના વહીવટી અધિકારક્ષેત્રમાં છે.

૭. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે શ્રી જામનગર સહકારી ઉદ્યોગ સંઘ લિમિટેડે તેની જમીનને ઔદ્યોગિક હેતુ માટેના ૧૪૧ પ્લોટમાં વિભાજિત કરી છે અને તેના પેટાવિભાગ પર, હાલમાં, ૧૭૫ મિલકતો છે. એવું જણાવવામાં આવે છે કે ૬૦ પ્લોટ હજુ ખુલ્લા છે જ્યારે ૧૧૫ પ્લોટ પર ઉદ્યોગો છે. એવું વધુમાં જણાવવામાં આવે

છે કે અહીંના અરજદાર પ્લોટ નં. ૩ ના માલિક અને કબજેદાર છે અને તેમણે ઔદ્યોગિક હેતુ માટે તેના પર બાંધકામ કર્યું છે અને તેના પર પોતાનો ઉદ્યોગ ચલાવી રહ્યા છે.

૮. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે જ્થી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૩ ના જાહેરનામા પહેલાં, પ્રશ્નવાળો વિસ્તાર જામનગર એરિયા ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટીની પ્રાદેશિક હદમાં હતો. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે સમગ્ર વિસ્તાર હાપા ઈન્ડસ્ટ્રીયલ એરિયા તરીકે ઓળખાય છે અને જામનગર એરિયા ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટીએ ઉક્ત વિસ્તારમાં ડામરના રસ્તાઓ નાખવા માટે અંદાજે રૂ. ૭.૦૦ કરોડનો ખર્ચ કર્યો છે. નોંધવું પ્રાસંગિક છે કે આ વિસ્તાર જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની હદમાં ન હોવા છતાં, તેણે ૨૦૦૫ ના વર્ષમાં વિસ્તારના ઉદ્યોગો તેમજ રહેઠાણોને પાણી પુરવઠાની સુવિધા પૂરી પાડવા માટે રૂ. ૧૮.૦૦ કરોડનો ખર્ચ કર્યો છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે ત્યારબાદ વિસ્તાર માટે પાણી પુરવઠા યોજનાઓ પર વધુ રૂ. ૨.૦૦ કરોડનો ખર્ચ કરવામાં આવ્યો છે જોકે તે જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની હદમાં ન હતો.

૯. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે ૦૪.૧૦.૨૦૧૩ ના જાહેરનામા પછી, જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના વહીવટીતંત્રે પાણી પુરવઠો, રસ્તાઓ, સિવિલ વર્ક, આર્થિક રીતે નબળા વર્ગ

માટે આવાસ, ભૂગર્ભ ગટર વ્યવસ્થા, કચરો એકત્રિત કરવાની વ્યવસ્થા તેમજ સ્ટ્રીટ લાઈટો વગેરે જેવી માળખાગત સુવિધાઓ પૂરી પાડવા માટે અંદાજે રૂ. ૭૫,૧૭,૮૧,૦૦૦/- નો ખર્ચ કર્યો છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને વિસ્તારના વિકાસ માટે વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરી છે અને અરજદાર તેમજ સમાન સ્થિતિમાં રહેલા અન્ય ઔદ્યોગિક એકમો દ્વારા લાભો મેળવવામાં આવે છે વધુ ખાસ કરીને સ્ટ્રીટ લાઈટ્સ, પાણી પુરવઠા યોજના, ભૂગર્ભ ગટર અને રસ્તાઓ પૂરા પાડવામાં આવી રહ્યા છે.

૧૦. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫ માં કલમ ૧૨૭ અને કાયદાની સંબંધિત જોગવાઈઓ મુજબ મિલકત વેરો અને અન્ય વેરા લાદવા માટે જરૂરી પગલાં લેવામાં આવ્યા હતા. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના ટેકનિકલ સ્ટાફ દ્વારા સમગ્ર વિસ્તારનો સર્વે કરવામાં આવ્યો હતો. એવું વધુમાં જણાવવામાં આવે છે કે અહીંના અરજદારને અંડર પોસ્ટલ સર્ટિફિકેટ મારફતે વ્યક્તિગત આકારણી નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી અને નોટિસની નકલ એનેક્ષર-બી ખાતે જોડાયેલ છે. એ નોંધવું પ્રાસંગિક છે કે ઉક્ત આકારણી નોટિસ બી પી એમ સી એક્ટ, ૧૯૪૯ ના પ્રકરણ ૮ ની કલમ ૧૫(૨) અને ૨૦(૨) ની જોગવાઈઓ હેઠળ જારી કરવામાં આવી હતી. નોંધવું

પ્રાસંગિક છે કે અહીંના અરજદારને આકારણી નોટિસની વ્યક્તિગત જાણ હોવા છતાં, તેમણે કોઈ વાંધો દાખલ કર્યો ન હતો અને તેથી આકારણી સ્વીકારી લીધી હતી. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે ત્યારબાદ ૧લી માર્ચ, ૨૦૧૮ ના રોજ પ્રોપર્ટી ટેક્સ બિલ જારી કરવામાં આવ્યું હતું અને તેની નકલ એનેક્ષર–સી તરીકે જોડાયેલ છે. નોંધવું પ્રાસંગિક છે કે ઓક્ટોબર, ૨૦૧૩ ના મહિનામાં જારી કરાયેલા જાહેરનામા દ્વારા પ્રશ્નવાળા વિસ્તારને જામનગરની હદમાં લાવવામાં આવ્યો છે અને અરજદારને ઉપર જણાવેલ તમામ નાગરિક સુવિધાઓ મળી રહી છે, ૦૧.૧૦.૨૦૧૩ થી શરૂ થતા સમયગાળા માટે મિલકત વેરા અને અન્ય વેરાની આકારણી કરવામાં આવે છે. એ નોંધવું પ્રાસંગિક છે કે મિલકતનો અમુક ભાગ સ્ટાફ દ્વારા રહેણાંક હેતુ માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે જ્યારે બાકીની મિલકતનો ઔદ્યોગિક હેતુ માટે ઉપયોગ થાય છે.

૧૧. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે ૧લી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૩ થી શરૂ થતા સમયગાળા માટે તમામ ૧૭૫ મિલકતોમાં બિલો સામે વસૂલવાની કુલ કરની રકમ રૂ. ૧,૨૫,૭૭,૨૭૫/– છે. એ નોંધવું પ્રાસંગિક છે કે શ્રી જામનગર સહકારી ઉદ્યોગ સંઘ

લિમિટેડના કેટલાક પ્લોટ માલિકોએ કોઈપણ વાંધા વિના કરની ચુકવણી કરી દીધી છે.

૧૨. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે કેટલાક પ્લોટ માલિકોએ આકારણી નોટિસ સામે વાંધા ઉઠાવ્યા છે અને ગુજરાત પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન એક્ટ, ૧૯૪૯ ની જોગવાઈઓ મુજબ એપેલેટ ઓથોરિટી દ્વારા તેના પર વિચારણા કરવામાં આવી હતી અને તેના પર યોગ્ય નિર્ણય લીધા પછી, પ્રોપર્ટી ટેક્સ બિલો જારી કરવામાં આવ્યા હતા. એવું જણાવવામાં આવે છે કે ઉપર જણાવ્યા મુજબ, અરજદારે કોઈ વાંધો ઉઠાવ્યો નથી.

૧૩. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે શ્રી જામનગર સહકારી ઉદ્યોગ સંઘ લિમિટેડના પ્લોટ માલિકોની આસપાસ કુલ ૨૭૦ મિલકત માલિકો છે. એ નોંધવું પ્રાસંગિક છે કે ઉક્ત કરદાતાઓ તેમની મિલકતોનો ઉપયોગ રહેણાંક હેતુઓ તેમજ ઔદ્યોગિક હેતુઓ માટે કરી રહ્યા છે અને તેઓએ ટેક્સ પેટે રૂ. ૮૩,૨૫,૦૪૭/- ચૂકવ્યા છે.

૧૪. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે સંઘે ટેક્સ અને તે સંબંધમાં મેમોરેન્ડમ ઓફ અંડરસ્ટેન્ડિંગના મુદ્દે જામનગર ખાતે ડિસ્ટ્રિક્ટ ઉદ્યોગ સેન્ટરના જનરલ મેનેજરનો સંપર્ક કર્યો હતો, પરંતુ

આસિસ્ટન્ટ મ્યુનિસિપલ કમિશનર (ટેક્સ), જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશને ૨૭.૦૬.૨૦૧૮ ના રોજ સ્પષ્ટપણે એક પત્ર લખ્યો છે કે જી આઇ ડી સી પ્લોટ એન્ડ શેડ હોલ્ડર્સ એસોસિએશનની સમાન વિનંતી પર જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની સ્ટેન્ડિંગ કમિટી દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા ઠરાવને ધ્યાનમાં રાખીને તે શક્ય નથી અને પત્રની નકલ એનેક્ષર–ડી તરીકે જોડાયેલ છે. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે અહીંના અરજદાર તેમજ અન્ય કરદાતાઓને ટેક્સ બિલો સામે કાયદાની કલમ ૪૦૬ અને ૪૦૭ ની જોગવાઈઓ હેઠળ વૈકલ્પિક અને અસરકારક દાદ ઉપલબ્ધ છે, એવું જણાય છે કે ઉક્ત દાદનો લાભ લેવામાં આવ્યો નથી કારણ કે સક્ષમ કોર્ટ સમક્ષ અપીલકર્તાઓ કાયદાની જોગવાઈઓ મુજબ કર જવાબદારીના ૭૫% ચૂકવવા માટે જવાબદાર છે.

૧૫. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે ઉપર વર્ણવેલ હકીકતો સ્પષ્ટ કરે છે કે અરજદારના આક્ષેપો કોઈ આધાર વગરના છે. એ નોંધવું પ્રાસંગિક છે કે મિલકતોના સર્વે અને જામનગર શહેરના નવા ઉમેરાયેલા વિસ્તારોના ટેક્સની આકારણીના મુદ્દે અખબારોમાં એક પ્રેસ નોટ પ્રકાશિત કરવામાં આવી હતી અને ઉક્ત પ્રેસ નોટ તારીખ ૧૮.૧૧.૨૦૧૪ અને ૨૮.૦૪.૨૦૧૬ ની નકલ એનેક્ષર–

ઇ તરીકે જોડાયેલ છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે ઉપર જણાવ્યા મુજબ યુ પી સી મારફતે અરજદાર અને સમાન સ્થિતિ ધરાવતા અન્ય કરદાતાઓને આકારણી નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી અને તે સંબંધમાં રજિસ્ટર જાળવવામાં આવે છે અને ન્યાયના હિતમાં સુનાવણી દરમિયાન તેને રજૂ કરવાની પરવાનગી આપવા નમ્રતાપૂર્વક પ્રાર્થના કરવામાં આવે છે.

૧૬. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે જામનગર શહેર માટે જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા જી પી એમ સી એક્ટની કલમ ૧૪૧(બી), ૧૪૧(એએ) ની જોગવાઈઓ હેઠળ નવી સિસ્ટમ એટલે કે કાર્પેટ એરિયા આધારિત સિસ્ટમ રજૂ કરવામાં આવી હતી. એ નોંધવું પ્રાસંગિક છે કે સર્વેક્ષણ અને આકારણી પછી, ટેક્સેશન રૂલ્સના નિયમ ૯ ની જોગવાઈઓ મુજબ ઓનલાઈન આકારણી પુસ્તક તૈયાર કરવામાં આવે છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે મિલકત વિશેની સંપૂર્ણ વિગતો ઓનલાઈન જાહેર જનતા માટે ઉપલબ્ધ કરવામાં આવી હતી અને ઓનલાઈન આકારણી માહિતીની નકલ એનેક્ષર–એફ તરીકે જોડાયેલ છે.

૧૭. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે ધારી લઈએ કે ટેક્સેશન રૂલ્સના નિયમ ૧૩ અને ૧૫(૧) ની જોગવાઈઓ મુજબ આકારણી પુસ્તક વિશેની જાહેર નોટિસ પ્રકાશિત કરવામાં આવી

નથી, તો પણ એ નોંધવું જોઈએ કે તમામ ચાલુ ઔદ્યોગિક એકમ ધારકો અને રહેણાંક એકમ ધારકોને પોસ્ટ દ્વારા એટલે કે અંડર પોસ્ટલ સર્ટિફિકેટ હેઠળ વ્યક્તિગત નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી. સ્ટેમ્પ સાથે ડિલિવરી રજિસ્ટર સાથે ઉક્ત નોટિસની નકલો આ સાથે જોડાયેલ છે અને એનેક્ષર–જી (કોલી.) તરીકે ચિહ્નિત થયેલ છે.

૧૮. ઉપરોક્ત હકીકતોને ધ્યાનમાં રાખીને, તે સ્પષ્ટ છે કે યોગ્ય પ્રક્રિયાને અનુસરવામાં આવે છે અને વધુ ખાસ કરીને, કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું પણ પાલન કરવામાં આવે છે અને તમામ તબક્કે એકમ ધારકો / રહેણાંક એકમ ધારકો / ખુલ્લા પ્લોટ ધારકોને તમામ તકો આપવામાં આવે છે અને તેથી, અરજદારો દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા આક્ષેપો પાયાવિહોણા છે.

૧૯. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે ઉપર જણાવ્યા મુજબ, કર જવાબદારી માત્ર ૦૧.૧૦.૨૦૧૩ થી ઊભી થઈ છે અને અરજદાર તરફથી એ કહેવું યોગ્ય નથી કે મિલકત વેરો અને અન્ય વેરાની આકારણી ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૬ થી કરવામાં આવે છે. વધુમાં જણાવવામાં આવે છે કે જ્થી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૩ ના રોજ જ પ્રશ્નવાળા વિસ્તારને મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની હદમાં લાવવામાં આવ્યો છે તેવી હકીકતોને ધ્યાનમાં લેતા અને વહીવટી પ્રક્રિયાને

અનુસરવાની જરૂર હોવાથી અને સ્ટાફની અછત પણ હોવાથી, નવા વિસ્તારોની મિલકતોના સર્વેક્ષણ અને આકારણી માટેની સમગ્ર કવાયત વર્ષ ૨૦૧૬ માં શરૂ કરવામાં આવી હતી. એવું જણાવવામાં આવે છે કે તેથી અરજદાર દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલા ચુકાદાઓ તેમને કોઈ મદદરૂપ નથી.

૨૦. પ્રતિવાદી નં. ૨ રજૂઆત કરે છે કે તાજેતરમાં નવા ઉમેરાયેલા કરદાતાઓ માટે પ્રોપર્ટી ટેક્સ અને અન્ય ટેક્સમાં રિબેટ માટેની યોજના પણ જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની સ્ટેન્ડિંગ કમિટી દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૦૬.૧૨.૨૦૧૮ ના ઠરાવ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવી છે અને તેની નકલ આ સાથે જોડાયેલ છે અને એનેક્ષર–એચ તરીકે ચિહ્નિત થયેલ છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે ત્યારબાદ વહીવટી સૂચનાઓ જારી કરવામાં આવે છે અને તેની નકલો આ સાથે જોડાયેલ છે અને એનેક્ષર ૧ (કોલી.) તરીકે ચિહ્નિત થયેલ છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, અરજદાર માટે ઉક્ત યોજનાનો લાભ લેવા માટે ખુલ્લું છે."

૭.૨ કોર્પોરેશને આગળ એફિડેવિટ–ઇન–સર–રિજોઇન્ડર પણ દાખલ કર્યું છે જેમાં અન્ય બાબતો સાથે નીચે મુજબ જણાવવામાં આવ્યું છે :

"૨. પ્રતિવાદી નં. ૩ નમ્રતાપૂર્વક પ્રાર્થના કરે છે કે, જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશને જામનગર શહેરના નવા ભળેલા વિસ્તારમાં ૭૮૩૦૨ પ્રોપર્ટી ટેક્સ બિલો જારી કર્યા છે, જેમાંથી ૩૦૦૦૦ થી વધુ નાગરિકોએ બિલ ઇશ્યૂ કર્યાના વર્ષમાં જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનને પોતાનો ટેક્સ ચૂકવી દીધો છે.

૩. પ્રતિવાદી નં. ૩ વધુમાં રજૂઆત કરે છે કે પોતાનો કાયદેસરનો ટેક્સ ચૂકવનાર કુલ કરદાતાઓમાં અરજદારના એસોસિએશનના સભ્યોનો પણ સમાવેશ થાય છે અને એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે ૨૯૭૪ કરદાતાઓમાંથી અરજદારના એસોસિએશનના ૫૦૦ થી વધુ કરદાતાઓએ તેમના કરની ચૂકવણી કરી દીધી છે અને જ્યાં સુધી હાપા ઈન્ડસ્ટ્રીયલ એસ્ટેટ અને અન્યનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી ઉક્ત એસ્ટેટના ૬૦૪ કરદાતાઓમાંથી ૪૯૮ થી વધુ કરદાતાઓએ તેમના કરની ચૂકવણી કરી દીધી છે.

૪. ઉપર જણાવેલ હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે નવા ભળેલા વિસ્તારના કુલ મળીને લગભગ ૪૦% કરદાતાઓએ જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનને તેમના ટેક્સ લેણાં ચૂકવી દીધા છે. અમે રજૂ કરીએ છીએ કે નાગરિકો સ્વેચ્છાએ તેમના લેણાં ચૂકવી રહ્યા છે અને જામનગરના નાગરિક તરીકેની તેમની જવાબદારી નિભાવી રહ્યા છે."

૭.૩ ઉપર જણાવેલ સંજોગોમાં, કોર્પોરેશન વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સોપારકરે પ્રાર્થના કરી છે કે આ રિટ અરજીમાં કોઈ યોગ્યતા ન હોવાથી તેને ફગાવી દેવામાં આવે.

૮. બંને પક્ષો દ્વારા કરવામાં આવેલી સામસામી રજૂઆતો તરફ વળતા પહેલાં, અમે કાયદા અને નિયમોની કેટલીક જોગવાઈઓ પર ધ્યાન આપવાનું યોગ્ય માનીએ છીએ:

૮.૧ એક્ટ, ૧૯૪૯ ની કલમ ૨(૪૪) "સત્તાવાર વર્ષ" શબ્દને વ્યાખ્યાયિત કરે છે. તે નીચે મુજબ વાંચે છે :

" 'સત્તાવાર વર્ષ' એટલે એપ્રિલના પ્રથમ દિવસે શરૂ થતું વર્ષ;"

૮.૨ કલમ ૧૨૭ નીચે મુજબ વાંચે છે :

"૧૨૭. આ કાયદા હેઠળ લાદવામાં આવનાર કર.– (૧) આ કાયદાના હેતુ માટે, કોર્પોરેશન નીચેના કર લાદશે, અર્થાત્ :–

[(એ) કલમ ૧૨૯ હેઠળ મિલકત વેરો અથવા

(બી) વાહનો, હોડીઓ અને પ્રાણીઓ પર કર.

(સી) મોબાઈલ ટાવર પર કર:]

[પરંતુ શરત એ છે કે કલમ ૩ ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ શહેર તરીકે રચાયેલા સ્થાનિક વિસ્તારના કિસ્સામાં, નિયત તારીખથી બે વર્ષનો સમયગાળો પૂરો ન થાય ત્યાં સુધી અથવા રાજ્ય સરકાર આવા શહેર માટે કોર્પોરેશનની વિનંતી પર સત્તાવાર ગેઝેટમાં જાહેરનામા દ્વારા સ્પષ્ટ કરે તેવા બે વર્ષથી વધુ ન હોય તેવા વધુ સમયગાળા માટે, આ કલમની જોગવાઈઓ એવી અસર કરશે કે જાણે "કોર્પોરેશન લાદશે" શબ્દોને બદલે "કોર્પોરેશન લાદી શકશે" શબ્દો મૂકવામાં આવ્યા હોય.]

[(૧એ) પેટા-કલમ (૧) ની શરતમાં કંઈપણ સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, રાજકોટ શહેરના મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના કિસ્સામાં, ૧૯મી નવેમ્બર, ૧૯૭૫ થી શરૂ થતા બે વર્ષના સમયગાળા માટે, પેટા-કલમ (૧) ની જોગવાઈઓ એવી અસર કરશે, અને એવી અસર ધરાવતી હોવાનું માનવામાં આવશે, જાણે ૧૯મી નવેમ્બર, ૧૯૭૫ થી ઉક્ત પેટા-કલમ (૧) માં "કોર્પોરેશન લાદશે" શબ્દોને બદલે "કોર્પોરેશન લાદી શકશે" શબ્દો મૂકવામાં આવ્યા હોય.]

(૨) પેટા–કલમ (૧) માં ઉલ્લેખિત કરવેરા ઉપરાંત કોર્પોરેશન આ કાયદાના હેતુઓ માટે અને તેની જોગવાઈઓને આધીન નીચેનામાંથી કોઈ પણ કર લાદી શકશે, અર્થાત્ :–

[***]

[(બી) ગુજરાત રાજ્ય વ્યવસાય, વેપાર, ધંધા અને રોજગાર કર અધિનિયમ, ૧૯૭૬ (૧૯૭૬ નો રાષ્ટ્રપતિ અધિનિયમ નં. ૧૧) અને તે હેઠળ ઘડવામાં આવેલા નિયમોની જોગવાઈઓને આધીન અને તે અનુસાર, વ્યવસાયો, વેપાર, ધંધા અને રોજગાર પર કર;]

(સી) કુતરાઓ પર કર,

[(સીસી) મનોરંજન પર કર,]

(ડી) થિયેટર કર

(ઇ) શહેરમાં પ્રવેશતા પ્રાણીઓ અને વાહનો પર ટોલ;

[(એફ) બંધારણ હેઠળ રાજ્યમાં લાદવાની રાજ્ય વિધાનસભાને સત્તા હોય તેવો અન્ય કોઈ કર.

[(૨એ) પેટા–કલમ (૧) અથવા પેટા–કલમ (૨) માં કંઈપણ સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, બોમ્બે મોટર વ્હીકલ્સ એક્ટ, ૧૯૫૮ (૧૯૫૮ નો બોમ્બે ૫૦) ની કલમ ૨૦ માં પૂરી પાડવામાં આવેલ

સિવાય મોટર વાહનો પર કોઈ ટેક્સ અથવા ટોલ વસૂલવામાં આવશે નહીં.]

(૩) મ્યુનિસિપલ કરની આકારણી અને લાદવાનું કાર્ય આ કાયદા અને નિયમોની જોગવાઈઓ અનુસાર કરવામાં આવશે.

[(૪) આ કલમમાં કંઈપણ એવા કોઈપણ કર લાદવાને અધિકૃત કરશે નહીં જે બંધારણ હેઠળ રાજ્યમાં લાદવાની રાજ્ય વિધાનસભાને કોઈ સત્તા ન હોય."

૮.૩ કલમ ૧૪૧એએ નીચે મુજબ વાંચે છે :

"૧૪૧એએ. મિલકત વેરો શેનો બનેલો રહેશે અને કયા દરે લાદી શકાશે.– કલમ ૧૨૭ ની પેટા–કલમ (૧) ના હેતુઓ માટે, મિલકત વેરામાં નીચેના વેરાઓનો સમાવેશ થશે જે, આમાં હવે પછી પૂરી પાડવામાં આવેલ અપવાદો, મર્યાદાઓ અને શરતોને આધીન, શહેરમાં ઇમારતો અને જમીનો પર લાદવામાં આવશે :–

(એ) કલમ ૧૪૧બી હેઠળ લાદવામાં આવતા સામાન્ય કરની રકમની એવી ટકાવારીએ વોટર ટેક્સ જે કોર્પોરેશનને શહેર માટે પાણી પુરવઠો પૂરો પાડવા માટે વ્યાજબી જણાય;

પરંતુ શરત એ છે કે કોર્પોરેશન, રાજ્ય સરકારની પૂર્વ મંજૂરી સાથે, લાદવામાં આવનાર આવા કરની લઘુત્તમ રકમ નક્કી કરશે અને વિવિધ વર્ગની મિલકતો માટે અલગ લઘુત્તમ નક્કી કરી શકશે;

વધુમાં શરત એ છે કે લાદવામાં આવનાર આવા કરની લઘુત્તમ રકમ, – –

(૧) જમીનના કોઈપણ એક અલગ હોલ્ડિંગના સંદર્ભમાં અથવા કોઈપણ એક ઈમારતના સંદર્ભમાં (જેનો માત્ર રહેણાંક હેતુ માટે ઉપયોગ થતો ન હોય) અથવા ઈમારતના કોઈપણ એક ભાગના સંદર્ભમાં જે અલગ હોલ્ડિંગ તરીકે ભાડે આપવામાં આવે છે અને જેનો માત્ર રહેણાંક હેતુ માટે ઉપયોગ થતો નથી, કોઈપણ સત્તાવાર વર્ષ માટે દર મહિને પાંચ રૂપિયાથી ઓછી રહેશે નહીં;

(૨) માત્ર રહેણાંક હેતુ માટે ઉપયોગમાં લેવાતા કોઈપણ પરિસરના સંદર્ભમાં, કોઈપણ સત્તાવાર વર્ષ માટે દર મહિને ત્રણ રૂપિયાથી ઓછી રહેશે નહીં;

(બી) કલમ ૧૪૧બી હેઠળ લાદવામાં આવતા સામાન્ય કરની રકમની એવી ટકાવારીએ કન્ઝર્વન્સી અને સ્યુએજ ટેક્સ જે કોર્પોરેશનના મતે શૌચાલયો, પેશાબઘરો અને સેસ–પૂલમાંથી તમામ મળમૂત્ર અને પ્રદૂષિત બાબતોના સંગ્રહ, નિરાકરણ અને નિકાલ માટે અને આવી બાબતોના સત્કાર અથવા વહન માટે બાંધવામાં આવેલ અથવા ઉપયોગમાં લેવાતી મ્યુનિસિપલ ગટરોની કાર્યક્ષમ જાળવણી અને સમારકામ માટે પૂરતી હશે :

પરંતુ શરત એ છે કે કોર્પોરેશન, રાજ્ય સરકારની પૂર્વ મંજૂરી સાથે, લાદવામાં આવનાર આવા કરની લઘુત્તમ રકમ નક્કી કરશે અને વિવિધ વર્ગની મિલકતો માટે અલગ લઘુત્તમ નક્કી કરી શકશે :

વધુમાં શરત એ છે કે જમીનના કોઈપણ એક અલગ હોલ્ડિંગ અથવા કોઈપણ એક ઈમારત અથવા ઈમારતના કોઈપણ એક ભાગ જે અલગ હોલ્ડિંગ તરીકે ભાડે આપવામાં આવે છે તેના સંદર્ભમાં લાદવામાં આવનાર આવા કરની લઘુત્તમ રકમ કોઈપણ સત્તાવાર વર્ષ માટે દર મહિને બે રૂપિયાથી ઓછી રહેશે નહીં અને કોઈપણ હોટલ, ક્લબ, ઔદ્યોગિક પરિસર અથવા અન્ય મોટા પરિસરના સંદર્ભમાં લાદવામાં આવનાર આવા કરની રકમ કલમ ૧૩૭ હેઠળ વિશેષ રૂપે નક્કી કરી શકાશે :

વધુમાં શરત એ છે કે કલમ ૯૯ અથવા ૧૫૦ હેઠળ આવા કરનો દર નક્કી કરતી વખતે, કોર્પોરેશન વિવિધ વર્ગની મિલકતો માટે અલગ-અલગ દરો નક્કી કરી શકશે;

(સી) એક સામાન્ય કર જે કલમ ૧૪૧બી ની જોગવાઈઓ અનુસાર લાદી શકાશે, જો કોર્પોરેશન ગ્રેજ્યુએટ સ્કેલ પર આવું નક્કી કરે;

(ડી) પ્રકરણ ૧૬ હેઠળ લાદવા પાત્ર બેટરમેન્ટ ચાર્જીસ.

સમજૂતી.- (૧) જ્યાં ઈમારત અથવા જમીનનો કોઈ ભાગ સામાન્ય કરના ઊંચા દરને પાત્ર હોય, તો આવા ભાગને મ્યુનિસિપલ કરવેરાના હેતુ માટે એક અલગ મિલકત ગણવામાં આવશે.

(૨) શહેર માટે પાણી પુરવઠો પૂરો પાડવા માટે વોટર ટેક્સ અને શૌચાલયો, પેશાબઘરો અને સેસ-પૂલમાંથી તમામ મળમૂત્ર અને પ્રદૂષિત બાબતોના સંગ્રહ, નિરાકરણ અને નિકાલ માટે અને મ્યુનિસિપલ ગટરોની કાર્યક્ષમ જાળવણી અને સમારકામ માટે કન્ઝર્વન્સી ટેક્સ, કાર્પેટ એરિયા અને મિલકતના પ્રકાર આધારિત દરે 'વોટર અને સ્યુએજ ચાર્જીસ' તરીકે સંયુક્ત રીતે લાદી શકાશે અને વસૂલ કરી શકાશે.]"

૮.૪ કલમ ૧૪૧બી નીચે મુજબ વાંચે છે :

"૧૪૧બી. સામાન્ય કર કયા દરે લાદી શકાશે.– (૧) [કલમ ૧૪૧એએ ના ખંડ (સી), સામાન્ય કર] ના હેતુઓ માટે, હવે પછી પૂરી પાડવામાં આવેલ અપવાદો, મર્યાદાઓ અને શરતોને આધીન, શહેરમાં ઇમારતો અને જમીનો પર વાર્ષિક ધોરણે ઇમારતોના કાર્પેટ વિસ્તારો અને જમીનોના વિસ્તારો દીઠ ચોરસ મીટરદીઠ એવા દરે (જેને હવે પછી "કરનો દર" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) લાદવામાં આવશે જે કોર્પોરેશન નક્કી કરે.

(૨) પેટા–કલમ (૧) હેઠળ શહેરમાં ઇમારતો પર કર લાદવાના હેતુ માટે,–

(એ) ઇમારતોને રહેણાંક ઇમારતો અને રહેણાંક સિવાયની ઇમારતોમાં વર્ગીકૃત કરી શકાશે; અને

(બી) કોર્પોરેશન રહેણાંક ઇમારતો માટે કરનો એક દર અને રહેણાંક સિવાયની ઇમારતો માટે કરનો બીજો દર નક્કી કરી શકશે;

પરંતુ શરત એ છે કે જેનો કાર્પેટ એરિયા ચાલીસ ચોરસ મીટરથી વધુ ન હોય તેવી રહેણાંક ઇમારતો માટે કોર્પોરેશન માટે કરનો એવો દર નક્કી કરવો કાયદેસર રહેશે જે આ પેટા–કલમ હેઠળ સામાન્ય રીતે રહેણાંક ઇમારતો માટે નક્કી કરાયેલા કરના દર કરતાં ઓછો હોય.

(૩) પેટા–કલમ (૨) સાથે વંચાણમાં લેતા પેટા–કલમ (૧) હેઠળ નક્કી કરેલો કરનો દર–

(એ) રહેણાંક ઇમારતોના સંદર્ભમાં, કાર્પેટ એરિયાના ચોરસ મીટર દીઠ દસ રૂપિયાથી ઓછો અને કાર્પેટ એરિયાના ચોરસ મીટર દીઠ ચાલીસ રૂપિયાથી વધુ રહેશે નહીં, અને

(બી) રહેણાંક સિવાયની ઇમારતોના સંદર્ભમાં, કાર્પેટ એરિયાના ચોરસ મીટર દીઠ વીસ રૂપિયાથી ઓછો અને કાર્પેટ એરિયાના ચોરસ મીટર દીઠ એંસી રૂપિયાથી વધુ રહેશે નહીં.

(૪) કોર્પોરેશન, નિયમોને આધીન, પેટા–કલમ (૨) અને (૩) સાથે વંચાણમાં લેતા પેટા–કલમ (૧) હેઠળ નક્કી કરેલા કરના દરમાં વધારો અથવા ઘટાડો કરી શકશે અથવા ન તો વધારો કે ઘટાડો કરી શકશે,–

(એ) રહેણાંક ઇમારતોના કિસ્સામાં, નીચેના પરિબળોને ધ્યાનમાં રાખીને, અર્થાત્:-

(૧) શહેરના જે વિસ્તારમાં ઇમારતો આવેલી છે તેમાં જમીનનું બજાર મૂલ્ય,

(૨) ઇમારતોના અસ્તિત્વના સમયની લંબાઈ.

(૩) ઇમારતોનો પ્રકાર, અને

(૪) ઇમારતો માલિકો દ્વારા કબજામાં છે કે ભાડૂતો દ્વારા.

(બી) રહેણાંક સિવાયની ઇમારતોના કિસ્સામાં, નીચેના પરિબળોને ધ્યાનમાં રાખીને, અર્થાત્:-

(૧) શહેરના જે વિસ્તારમાં ઇમારતો આવેલી છે તેમાં જમીનનું બજાર મૂલ્ય.

(૨) ઇમારતોના અસ્તિત્વના સમયની લંબાઈ,

(૩) જે હેતુ માટે ઇમારતોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, અને

(૪) ઇમારતો માલિકો દ્વારા કબજામાં છે કે ભાડૂતો દ્વારા.

(૫) પેટા-કલમ (૨) અને (૩) સાથે વંચાણમાં લેતા પેટા-કલમ (૧) હેઠળ લાદવા પાત્ર સામાન્ય કરના બદલામાં, નીચેના પર વાર્ષિક ધોરણે કર લાદવામાં આવશે,-

(એ) રહેણાંક ઝૂંપડીઓ, અને

(બી) ચાલીમાં રહેણાંક ભાડૂતી મકાનો, દરેક આવા મકાનનો કાર્પેટ એરિયા પચીસ ચોરસ મીટરથી વધુ ન હોય,–

કોર્પોરેશન નક્કી કરે તે મુજબની કરની રકમ :

પરંતુ શરત એ છે કે આ રીતે નક્કી કરાયેલી રકમ રાજ્ય સરકાર સત્તાવાર ગેઝેટમાં જાહેરનામા દ્વારા સ્પષ્ટ કરે તે રકમ કરતાં ઓછી રહેશે નહીં.

સમજૂતી.– આ કલમ હેઠળ કર લાદવાના હેતુ માટે, જ્યાં હયાત ઇમારતમાં કોઈ ઉમેરો કરવામાં આવે જેનાથી તે ઇમારતના કાર્પેટ વિસ્તારમાં વધારો થાય, તો આવા ઉમેરાને અલગ ઇમારત તરીકે ગણવામાં આવશે અને તેના અસ્તિત્વના સમયની લંબાઈ જે વર્ષમાં ઉમેરો કરવામાં આવ્યો હોય તે વર્ષથી ગણવામાં આવશે."

૮.૫ કલમ ૪૫૩ નીચે મુજબ વાંચે છે :

"૪૫૩. અનુસૂચિમાંના નિયમો કાયદાનો ભાગ ગણાશે.– સમય સમય પર સુધારેલા અનુસૂચિ એ માંના નિયમોને આ કાયદાનો ભાગ ગણવામાં આવશે."

૯. હવે આપણે કેટલાક સુસંગત નિયમો પર નજર કરીશું.

૯.૧ નિયમોનો નિયમ ૯, નીચે મુજબ વાંચે છે :

"૯. આકારણી પુસ્તકમાં શું સમાવિષ્ટ હશે.– કમિશનર આકારણી પુસ્તક તરીકે ઓળખાતું એક પુસ્તક રાખશે, જેમાં દરેક સત્તાવાર વર્ષે નીચેની વિગતો દાખલ કરવામાં આવશે–

(એ) શહેરમાં તમામ ઇમારતો અથવા જમીનો અથવા કેસ મુજબ, પરિસરની યાદી, દરેકમાં ક્યાં તો નામ અથવા નંબર દ્વારા તેમને યોગ્ય લાગે તે રીતે ભેદ પાડવો, અને પ્રત્યેકના સ્થાન અથવા પ્રકાર વિશે એવી વિગતો ધરાવવી જે, તેમના મતે, ઓળખ માટે પૂરતી હશે;

(બી) આ કાયદા અને નિયમોની જોગવાઈઓ અનુસાર નક્કી કરાયેલ દરેક આવી ઈમારત અથવા જમીન અથવા કેસ મુજબ, પરિસરનું આકારણીપાત્ર મૂલ્ય;

(સી) દરેક આવી ઈમારત અથવા જમીન અથવા કેસ મુજબ પરિસર પર લાદી શકાય તેવા મિલકત વેરા, જો કોઈ હોય, ની ચુકવણી માટે પ્રાથમિક રીતે જવાબદાર વ્યક્તિનું નામ;

(ડી) જો કોઈ આવી ઈમારત અથવા જમીન અથવા કેસ મુજબ પરિસર સામાન્ય કરની આકારણી માટે જવાબદાર ન હોય, તો આવી બિન–જવાબદારીનું કારણ;

(ઈ) જ્યારે વર્ષ માટે વસૂલવામાં આવનાર મિલકત–વેરાના દરો કોર્પોરેશન દ્વારા વિધિવત રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યા હોય અને અહી હવે પછી દર્શાવ્યા મુજબ જાહેર નોટિસ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલ સમયગાળો, અથવા આકારણી પુસ્તકના કોઈપણ ભાગમાં દાખલ કરાયેલા આકારણીપાત્ર મૂલ્યની રકમ સામે ફરિયાદો મેળવવાનો સમયગાળો પૂરો થઈ ગયો હોય, અથવા કોઈપણ નોંધ સામે કરવામાં આવેલી ફરિયાદ, જો કોઈ હોય તો, તેનો હવે પછી સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓ અનુસાર નિકાલ કરવામાં આવ્યો હોય, તો આકારણી–પુસ્તકના આવા ભાગમાં દાખલ કરાયેલ દરેક ઈમારત

અથવા જમીન અથવા પરિસરને તેમાં લાદવાપાત્ર પ્રત્યેક મિલકત વેરા, જો કોઈ હોય તો, ની કેટલી રકમ આકારવામાં આવી છે;

(એફ) જો, કલમ ૧૩૪ અથવા ૧૩૫ હેઠળ, માપણી દ્વારા કોઈપણ ઈમારત અથવા જમીન અથવા પરિસરને પૂરા પાડવામાં આવતા પાણી માટે ચાર્જ લેવામાં આવે, અથવા માપણી દ્વારા વોટર–ટેક્સ અથવા પાણી માટેના ચાર્જની પતાવટ કરવામાં આવી હોય, અથવા જો, કલમ ૧૩૭ હેઠળ, કોઈપણ ઈમારત અથવા જમીન અથવા પરિસર માટે કન્ઝર્વન્સી ટેક્સ વિશેષ દરે નક્કી કરવામાં આવ્યો હોય, તો આવા ચાર્જ, પતાવટ અથવા દરની વિગતો અને રકમ;

(જી) કમિશનરને સમય સમય પર નિર્દેશ આપવા યોગ્ય લાગે તેવી અન્ય વિગતો, જો કોઈ હોય તો."

૯.૨ નિયમ ૧૫(૨) નીચે મુજબ વાંચે છે :

"૧૫(૨). દરેક કેસમાં જેમાં કોઈપણ પરિસર પ્રથમ વખત આકારણી–પુસ્તકમાં મિલકત–વેરાની ચુકવણી માટે જવાબદાર તરીકે દાખલ કરવામાં આવ્યું હોય, અથવા જેમાં આવી ચુકવણી

માટે જવાબદાર કોઈપણ પરિસરના આકારણીપાત્ર મૂલ્યમાં વધારો કરવામાં આવ્યો હોય, કમિશનર, પેટા–નિયમ (૧) હેઠળ જાહેર નોટિસ જારી કર્યા પછી શક્ય તેટલી વહેલી તકે સગવડતા મુજબ, ઉક્ત પરિસરના માલિક અથવા કબજેદારને આવી નોંધણીના પ્રકારનો ઉલ્લેખ કરતી અને તેને જાણ કરતી વિશેષ લેખિત નોટિસ આપશે કે તેની સામેની કોઈપણ ફરિયાદ વિશેષ નોટિસની બજવણીથી પંદર દિવસની અંદર કોઈપણ સમયે તેમની ઑફિસમાં સ્વીકારવામાં આવશે."

૯.૩ નિયમ ૨૧બી નીચે મુજબ વાંચે છે :

"૨૧બી. એવા સંજોગો કે જેમાં જે વર્ષ સાથે સંબંધિત હોય તે વર્ષ પૂરું થયા પછી આકારણી પુસ્તક તૈયાર કરી શકાય, પૂર્ણ કરી શકાય વગેરે.– આ પ્રકરણની અગાઉની જોગવાઈઓમાં કંઈપણ આકારણી–પુસ્તક અથવા તેના કોઈપણ ભાગની અથવા તેમાંની કોઈપણ નોંધની તૈયારી અને પૂર્ણતાને અસર કરશે નહીં જે વર્ષ સાથે તે સંબંધિત છે તેની સમાપ્તિ પછી, જો કોર્ટ અથવા અન્ય કોઈ સક્ષમ સત્તાધિકારીના કોઈપણ આદેશને કારણે વર્ષની સમાપ્તિ

પહેલા આવી તૈયારી અથવા પૂર્ણતા શક્ય ન હતી, અને આવા આકારણી–પુસ્તક, ભાગ અથવા કેસ મુજબ નોંધ પર આધારિત કોઈપણ કરની લાદણી, વસૂલાત અને પુનઃપ્રાપ્તિ પર માત્ર એ આધાર પર પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં આવશે નહીં કે આકારણી–પુસ્તક, ભાગ અથવા કેસ મુજબ, નોંધ જે વર્ષ સાથે તે સંબંધિત છે તે દરમિયાન તૈયાર કરવામાં આવી ન હતી અથવા પૂર્ણ કરવામાં આવી ન હતી."

૧૦. વર્તમાન રિટ અરજીમાં ઉઠાવવામાં આવેલ મુદ્દો હવે રેઝ ઈન્ટિગ્રા રહ્યો નથી. આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે ૧૯૯૩ (૨) જી. એલ. એચ. ૮૯૭ માં નોંધાયેલ (ધ) અનંત મિલ્સ કો. લિ. (ફરચા હેઠળ) વિરુદ્ધ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ફોર ધ સિટી ઓફ અમદાવાદ અને અન્યના કેસમાં કાયદાની સમગ્ર યોજના સાથે નિયમો અને એ મુદ્દો કે શું કોઈ ચોક્કસ સત્તાવાર વર્ષ માટે મિલકત વેરાની આકારણી સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થતાં પહેલાં પૂર્ણ થવી જોઈએ કે નહીં તેની તપાસ કરવાનો પ્રસંગ હતો. બેન્ચ વતી બોલતા પી.એન. ભગવતી (સી.જે.) (તે સમયે મહામહિમ હતા) એ નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું :

"પછી સુધારા કાયદા દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ નવો નિયમ ૨૧–બી આવે છે અને તે અમુક ચોક્કસ સંજોગો નક્કી કરે છે કે જેમાં કમિશનર સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થયા પછી પણ આકારણી પુસ્તક

તૈયાર કરી શકે છે અને પૂર્ણ કરી શકે છે. અહીં એ દર્શાવવામાં આવી શકે છે કે બોમ્બે મ્યુનિસિપલ બરો એક્ટ, ૧૯૨૫ માં સમાવિષ્ટ મિલકત વેરાની આકારણી અને લાદવા સંબંધિત સમાન જોગવાઈઓનું અર્થઘટન કરતી વખતે – જે જોગવાઈઓ સમાન છે છતાં કોર્પોરેશન એક્ટ અને નિયમોની જોગવાઈઓ સાથે એકસરખી નથી – આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ સિટી ઓફ અમદાવાદ વિરુદ્ધ કેશવલાલ (૧૯૬૫) ૬ જી એલ આર ૨૨૮ માં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે તે જોગવાઈઓમાં નિર્ધારિત મિલકત વેરાની આકારણી અને લાદવા માટેની પ્રક્રિયા સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થતાં પહેલાં પૂર્ણ થવી જોઈએ અને સત્તાવાર વર્ષ સમાપ્ત થયા પછી કોઈ આકારણી કરી શકાશે નહીં. બરો એક્ટની જોગવાઈઓની યોજના અને મિલકત વેરાની આકારણી અને લાદવા સંબંધિત વર્તમાન નિયમો નોંધપાત્ર રીતે સમાન હોવાથી, તે એ ફોરટીઓરી અનુસરે છે કે કોર્પોરેશન એક્ટ અને નિયમોની જોગવાઈઓનું અર્થઘટન કરવામાં આ નિર્ણયનો ગુણોત્તર સમાન રીતે લાગુ થવો જોઈએ અને કોઈપણ ચોક્કસ સત્તાવાર વર્ષ માટે મિલકત વેરાની આકારણી સત્તાવાર વર્ષની સમાપ્તિ પહેલાં પૂર્ણ થવી આવશ્યક છે. નિયમ ૨૧બી ઘડીને હવે ધારાસભા દ્વારા આ સ્થિતિને ગર્ભિત રીતે માન્યતા આપવામાં આવી છે. નિયમ ૨૧બી જરૂરી ગર્ભિત અર્થ દ્વારા સ્વીકારે છે કે

કોર્પોરેશન એક્ટ અને નિયમોની યોજનાને ધ્યાનમાં લેતા, કોઈપણ ચોક્કસ સત્તાવાર વર્ષ માટે મિલકત વેરાની આકારણી સત્તાવાર વર્ષની સમાપ્તિ પહેલાં પૂર્ણ થવી આવશ્યક છે અને આ રીતે કેશવલાલના કેસ (ઉપર મુજબ) માં નિર્ણયને કાયદાકીય મંજૂરી આપે છે અને સ્વીકારે છે કે તેનો ગુણોત્તર કોર્પોરેશન્સ એક્ટ અને નિયમોના અર્થઘટનમાં પણ લાગુ થશે અને આમ કર્યા પછી, જોગવાઈ કરીને નિયમમાં અપવાદ બનાવે છે કે તેમાં આવતા કેસોમાં, સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થયા પછી પણ આકારણી પુસ્તક તૈયાર કરી શકાશે અને પૂર્ણ કરી શકાશે. આ અરજીઓમાં ઊભા થતા પ્રશ્નોના નિર્ધારણ પર અસર કરતી કોર્પોરેશન એક્ટ અને નિયમોની આ સંબંધિત જોગવાઈઓ છે."

૧૦.૧ અનંત મિલ્સ કો. લિ. (ઉપર મુજબ) માં આ કોર્ટના ઉપરોક્ત નિર્ણયને બાદમાં ૨૦૦૩ (૧) જી. એલ. એચ. ૭૪૯ માં નોંધાયેલ કનૈયા પ્રિન્ટ્સ પ્રાઈવેટ લિમિટેડ વિરુદ્ધ એસેસમેન્ટ એન્ડ રિકવરી ઓફિસર અને અન્યના કેસમાં આ કોર્ટ દ્વારા અનુસરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં કોર્ટે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું :

"૬. આ અરજીઓમાં પડકારવામાં આવેલી વિવાદિત નોટિસો દર્શાવે છે કે તે ટેક્સેશન રૂલ્સના નિયમ ૧૫(૨) અને નિયમ ૨૦(૨) હેઠળ જારી કરાયેલી વિશેષ નોટિસો હતી. આ નોટિસો જરૂરી હતી, કારણ કે, જે મિલકતો માટે તે જારી કરવામાં આવી હતી તે હદ વધારવાના જાહેરનામા દ્વારા શહેરની હદમાં લાવવામાં આવી હતી. ઉક્ત કાયદાની કલમ ૩(૧) હેઠળ, રાજ્ય સરકાર દ્વારા સત્તાવાર ગેઝેટમાં જાહેરનામા દ્વારા સ્પષ્ટ કરાયેલ હદની અંદરના સ્થાનિક વિસ્તારો અમદાવાદ શહેરની રચના કરશે. ઉક્ત કાયદાની કલમ ૩ ની પેટા-કલમ (૩) દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવ્યા મુજબ સત્તાવાર ગેઝેટમાં જાહેરનામા દ્વારા રાજ્ય સરકાર દ્વારા કોર્પોરેશન સાથે પરામર્શ કર્યા પછી સમય સમય પર આ હદોમાં ફેરફાર કરી શકાય છે.

૬.૧ ઉક્ત કાયદાની કલમ ૩એ માં સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓ અનુસાર, શહેરમાં લાગુ પડતા કર, નિયમો વગેરે આપોઆપ શહેરની હદમાં સામેલ વિસ્તારોમાં તે તારીખથી લાગુ પડે છે જે તારીખથી તેમને સામેલ કરવામાં આવ્યા હોય અને આવા સમાવેશ પહેલાં અમલમાં રહેલા કર, નિયમો વગેરેને રદબાતલ કરીને. જ્યારે ઉક્ત કાયદાની કલમ ૩(૩) હેઠળના જાહેરનામા દ્વારા વિસ્તારનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે, ત્યારે રાજ્ય સરકાર, સત્તાવાર ગેઝેટમાં

પ્રકાશિત આદેશ દ્વારા, કલમ ૩એ ની પેટા–કલમ (૩) માં દર્શાવેલ બાબતો માટે જોગવાઈ કરી શકે છે, જેમાં તેના ખંડ (૭) માં આ રીતે સમાવિષ્ટ વિસ્તારની અંદર તમામ અથવા કોઈપણ બજેટ અંદાજ, આકારણીઓ, આકારણી યાદી, અથવા, કેસ મુજબ, આકારણી પુસ્તક, મૂલ્યાંકન, માપણીઓ અથવા વિભાગો જે શરણાગત સ્થાનિક સત્તાધિકારી દ્વારા અથવા તેના સંબંધમાં બનાવવામાં અથવા પ્રમાણિત કરવામાં આવ્યા હોય અને સૂચિત દિવસ પહેલાં તરત જ તેના વિસ્તારમાં અમલમાં હોય તેને ચાલુ રાખવાનો સમાવેશ થાય છે, જ્યાં સુધી તેને રદબાતલ અથવા સુધારવામાં ન આવે. અરજદારોના પ્લોટમાં ઈમારતો આ પ્લોટનો વિસ્તાર શહેરના વિસ્તારમાં સામેલ થાય તે પહેલાં જ અસ્તિત્વમાં હતી. તેથી, શહેરમાં લાગુ પડતા કર તેઓના શહેરના વિસ્તારમાં સમાવેશ થયાની તારીખથી, જે નિર્વિવાદપણે ૧૫–૧૧–૧૯૯૪ હતી, તેમને લાગુ પડ્યા.

૬.૨ નિયમ ૧૫(૨) હેઠળ, એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે, દરેક કેસમાં જેમાં કોઈપણ પરિસર પ્રથમ વખત આકારણી પુસ્તકમાં મિલકત–વેરાની ચુકવણી માટે જવાબદાર તરીકે દાખલ કરવામાં આવ્યું હોય, અથવા જેમાં આવી ચુકવણી માટે જવાબદાર કોઈપણ પરિસરના આકારણીપાત્ર મૂલ્યમાં વધારો કરવામાં આવ્યો

હોય, કમિશનર, પેટા–નિયમ (૧) હેઠળ જાહેર નોટિસ જારી કર્યા પછી શક્ય તેટલી વહેલી તકે સગવડતા મુજબ, ઉક્ત પરિસરના માલિક અથવા કબજેદારને આવી નોંધણીના પ્રકારનો ઉલ્લેખ કરતી અને તેને જાણ કરતી વિશેષ લેખિત નોટિસ આપશે કે તેની સામેની કોઈપણ ફરિયાદ વિશેષ નોટિસની બજવણીથી ૧૫ દિવસની અંદર કોઈપણ સમયે તેમની ઑફિસમાં સ્વીકારવામાં આવશે. તેથી, એવા તમામ કેસોમાં જ્યાં પરિસરને પ્રથમ વખત આકારણી પુસ્તકમાં દાખલ કરવામાં આવ્યું હોય તે મિલકત વેરાની ચુકવણી માટે જવાબદાર છે, નિયમ ૧૫(૨) હેઠળ નોટિસ જારી કરી શકાય છે અને ૧૫–૧૧–૧૯૯૪ થી મ્યુનિસિપલ હદમાં પ્રશ્નવાળા પરિસરના સમાવેશને ધ્યાનમાં રાખીને આ કરવામાં આવ્યું હતું.

૭. અનુસૂચિના પ્રકરણ ૮ ના નિયમ ૯ હેઠળ, કમિશનરે "આકારણી પુસ્તક" તરીકે ઓળખાતું એક પુસ્તક રાખવું જરૂરી છે, જેમાં, તેમણે દરેક સત્તાવાર વર્ષ (જે કાયદાની કલમ ૨(૭) માં વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબ દર વર્ષે ૧લી એપ્રિલથી શરૂ થાય છે) માં શહેરની તમામ ઇમારતો અથવા જમીનો અથવા પરિસરની યાદી દાખલ કરવી જરૂરી છે જેમાં ઓળખ માટે પૂરતી વિગતો, તેનું આકારણીપાત્ર મૂલ્ય, નિયમો મુજબ કોઈપણ નોંધ સામે કરવામાં

આવેલી ફરિયાદ, જો કોઈ હોય તો, તેનો નિકાલ કર્યા પછી મિલકતનું જેટલી રકમ પર આકારણી કરવામાં આવી હોય તે રકમનો સમાવેશ થાય છે. રેકોર્ડ પરથી જણાય છે કે આ અરજદારોના પરિસરના સંદર્ભમાં ૧૫–૧૧–૧૯૯૪ થી નિયમ ૯ હેઠળ આકારણી પુસ્તકમાં નોંધણી કરવામાં આવી હતી. તે તારીખ સત્તાવાર વર્ષ ૧–૪–૧૯૯૪ થી ૩૧–૩–૧૯૯૫ માં આવી હતી અને શહેરમાં લાગુ પડતા મિલકત વેરા તે સત્તાવાર વર્ષના સંદર્ભમાં ૧૫–૧૧–૧૯૯૪ થી ૩૧–૩–૧૯૯૫ સુધી આ મિલકતોને લાગુ પડતા હતા.

૭.૧ ઉક્ત ટેક્સેશન રૂલ્સના નિયમ ૨૦(૧) હેઠળ, કમિશનરને આકારણી પુસ્તક જે સત્તાવાર વર્ષ સાથે સંબંધિત છે તે દરમિયાન કોઈપણ સમયે કોઈપણ માહિતી પર, અગાઉ બાકાત રહેલ કોઈપણ પરિસર દાખલ કરીને તેને સુધારવાની સત્તા આપવામાં આવી છે. નિયમ ૨૦ ના પેટા–નિયમ (૨) હેઠળ, એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે, જ્યાં પેટા–નિયમ (૧) હેઠળ કોઈ સુધારો કરવામાં આવે છે જેની અસર કોઈપણ વ્યક્તિ પર મિલકત વેરાની ચુકવણી માટે કોઈપણ જવાબદારી લાદવાની હોય છે જે આવા સુધારા વિના ઉદ્‌ભવશે નહીં અથવા જેની અસર આકારણી પુસ્તકમાં જણાવ્યા મુજબ કોઈપણ પરિસરના આકારણીપાત્ર

મૂલ્યમાં વધારો કરવાની હોય, કમિશનર દ્વારા નિયમ ૧૫ ના પેટા–નિયમ (૨) માં દર્શાવ્યા મુજબની વિશેષ લેખિત નોટિસ આપવામાં આવશે અને, શક્ય હોય ત્યાં સુધી, નિયમો ૧૬, ૧૭ અને ૧૮ માં નિર્ધારિત પ્રક્રિયાને અનુસરવામાં આવશે. તેથી, ઉક્ત નિયમોના નિયમ ૧૫(૨) ની જોગવાઈઓ આ પરિસરના સંદર્ભમાં નિયમ ૨૦(૨) ના આધારે લાગુ પડે છે અને આ અરજદારોને આ નિયમોના નિયમ ૨૦(૨) સાથે વંચાણમાં લેતા નિયમ ૧૫(૨) હેઠળ વિશેષ નોટિસ જારી કરવી જરૂરી હતી. તેથી, આ કિસ્સામાં પ્રાથમિક રીતે જવાબદાર વ્યક્તિ દ્વારા નિયમ ૨૧એ માં દર્શાવ્યા મુજબ નિયમ ૫(૧) હેઠળ નોટિસ આપવામાં નિષ્ફળ જવાનો કોઈ પ્રશ્ન ન હતો, કારણ કે, આ કોઈ નવી ઈમારતો ન હતી જેના માટે કમિશનરને પ્રાથમિક રીતે જવાબદાર વ્યક્તિઓ દ્વારા નિયમ ૫(૧) હેઠળ આવી નોટિસ આપવી જરૂરી હતી, પરંતુ આ એવી મિલકતો હતી જેના પર ઉક્ત કાયદાની કલમ ૩(૩) અને ૩એ(૩) હેઠળ જારી કરાયેલા જાહેરનામાના આધારે સિટી ટેક્સ લાગુ થયો હતો. દેખીતી રીતે કમિશનરને આ જાહેરનામાઓ વિશે જાણ હશે અને તેથી જ, તેમણે નિયમ ૯ હેઠળ આકારણી પુસ્તકમાં સુધારો કર્યો. આ કિસ્સામાં કમિશનરને પરિસરની નોટિસ ન હોવાનો કોઈ પ્રશ્ન ન હતો, કારણ કે, સૂચિત દિવસ પહેલાં તરત જ વિસ્તારમાં અમલમાં રહેલી આ પરિસરની

આકારણી યાદીઓ વગેરે એ સંબંધિત રેકોર્ડ હતો જેમાંથી એબ્સોર્બિંગ સ્થાનિક સત્તાધિકારીને આ પરિસર પર અસ્તિત્વમાં રહેલા બાંધકામો વિશે પહેલેથી જ જાણ થઈ ગઈ હશે. કોર્પોરેશનના વિદ્ઘાન સિનિયર કાઉન્સેલ દ્વારા જે દલીલ સાથે રમત કરવામાં આવી હતી તે કમિશનરે પણ લીધી નથી કે તેમને કોઈ પછીની તારીખે આ પરિસરના અસ્તિત્વ વિશે જાણ થઈ હતી જેમાંથી નિયમ ૨૧ એ હેઠળ એક વર્ષનો સમયગાળો વિચારવો જોઈએ. નિયમ ૨૧એ હેઠળ, એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે, જ્યારે પણ કમિશનરના ધ્યાનમાં આવે કે કોઈ નવી ઈમારત બાંધવામાં આવી છે અથવા ઈમારતનું પુનઃનિર્માણ અથવા વિસ્તરણ કરવામાં આવ્યું છે અથવા કોઈ ખાલી ઈમારત પર ફરીથી કબજો કરવામાં આવ્યો છે અથવા કોઈ ઈમારતના ઉપયોગમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે અને આવી ઈમારત પરના મિલકત વેરા માટે પ્રાથમિક રીતે જવાબદાર વ્યક્તિ નિયમ ૫ ના પેટા−નિયમ (૧) દ્વારા જરૂરીયાત મુજબ નોટિસ આપવામાં નિષ્ફળ ગઈ છે, ત્યારે કમિશનર, ઉપરોક્ત સંબંધિત હકીકતો તેમના ધ્યાનમાં આવ્યાની તારીખથી એક વર્ષના સમયગાળાની અંદર, આવી ઈમારતનું આકારણીપાત્ર મૂલ્ય નક્કી અથવા પુનઃનક્કી કરવા આગળ વધી શકે છે અને જે વર્ષ દરમિયાન ઈમારત નવી બાંધવામાં આવી હતી અથવા ઈમારતનું પુનઃનિર્માણ અથવા વિસ્તરણ કરવામાં આવ્યું

હતું અથવા ફરીથી કબજો કરવામાં આવ્યો હતો અથવા ઉપયોગમાં ફેરફાર થયો હતો તે વર્ષથી શરૂ થતા સમયગાળાના સંદર્ભમાં કાયદા અને નિયમોની જોગવાઈઓ અનુસાર આવી ઈમારત પર મિલકત વેરાની આકારણી અથવા પુનઃઆકારણી કરી શકે છે અને તે મુજબ આકારવામાં આવેલા કર લાદી શકાશે, એકત્રિત કરી શકાશે અને વસૂલ કરી શકાશે અને કાયદા અને નિયમોની જોગવાઈઓ શક્ય હોય ત્યાં સુધી, આવા લાદવા, એકત્રીકરણ અને વસૂલાતને લાગુ પડશે.

૮. નિયમ ૨૧–બી દ્વારા, એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે, પ્રકરણ VIII ની અગાઉની જોગવાઈઓમાં કંઈપણ આકારણી પુસ્તક અથવા તેના કોઈપણ ભાગની અથવા તેમાંની કોઈપણ નોંધની તૈયારી અને પૂર્ણતાને અસર કરશે નહીં જે વર્ષ સાથે તે સંબંધિત છે તેની સમાપ્તિ પછી, જો કોર્ટ અથવા અન્ય કોઈ સક્ષમ સત્તાધિકારીના કોઈપણ આદેશને કારણે વર્ષની સમાપ્તિ પહેલા આવી તૈયારી અથવા પૂર્ણતા શક્ય ન હતી, અને આવા આકારણી પુસ્તક, ભાગ અથવા કેસ મુજબ નોંધ પર આધારિત કોઈપણ કરની લાદણી, વસૂલાત અને પુનઃપ્રાપ્તિ પર માત્ર એ આધાર પર પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં આવશે નહીં કે આકારણી પુસ્તક, ભાગ અથવા

કેસ મુજબ, નોંધ જે વર્ષ સાથે તે સંબંધિત છે તે દરમિયાન તૈયાર કરવામાં આવી ન હતી અથવા પૂર્ણ કરવામાં આવી ન હતી.

૮.૧ એવી દલીલ કે જે જાહેરનામા દ્વારા અરજદારોના પ્લોટ દ્વારા આવરી લેવામાં આવેલા વિસ્તારોને ૧૫–૧૧–૧૯૯૪ થી શહેરના વિસ્તારમાં સામેલ કરવામાં આવ્યા હતા તેને નિયમ ૨૧–બી ના અર્થમાં સક્ષમ સત્તાધિકારીના આદેશ તરીકે ગણવા જોઈએ તે નિરાશામાં કરવામાં આવેલી કવાયત સિવાય બીજું કંઈ નથી. એવું કહી શકાય નહીં કે, આવા જાહેરનામા જારી કરવાથી, કમિશનર માટે આકારણી પુસ્તક અથવા તેનો કોઈ ભાગ અથવા તેમાં કરેલી કોઈ નોંધ જે વર્ષ સાથે તે સંબંધિત છે તે પૂરું થાય તે પહેલાં પૂર્ણ કરવાનું શક્ય ન હતું. ૧૫–૧૧–૧૯૯૪ થી ૩૧–૩–૧૯૯૫ સુધીના સમયગાળા માટેની આકારણી અને લાદણી સ્પષ્ટપણે ૩૧મી માર્ચ ૧૯૯૫ ના રોજ પૂરા થતા સત્તાવાર વર્ષમાં પૂર્ણ કરવી જરૂરી હતી. કાયદાની સ્થાપિત સ્થિતિ મુજબ, સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થતાં પહેલાં આકારણી પૂર્ણ થવી આવશ્યક છે [આનંદ મિલ્સનો કેસ (ઉપર મુજબ)]. તેથી, આ મર્યાદિત અંશે, ૧૫–૧૧–૧૯૯૪ થી ૩૧–૩–૧૯૯૫ વચ્ચેના સમયગાળા માટે કરવામાં આવતી વસૂલાત ટકાવી શકાશે નહીં કારણ કે ૧૩–૨–૧૯૯૬ ના રોજ જારી કરાયેલી વિશેષ નોટિસોના આધારે કમિશનર માટે તે

સમયગાળા માટે મિલકત વેરાની આકારણી અને લાદવાનું ખુલ્લું ન હતું. તેથી, જે હદ સુધી વિવાદિત નોટિસ ૧૫-૧૧-૧૯૯૪ થી ૩૧-૩-૧૯૯૫ ના ઉપરોક્ત સમયગાળા સાથે સંબંધિત છે અને તે સમયગાળા માટેના કરની આકારણી કરવાનો હેતુ ધરાવે છે, તેને ટકાવી શકાય નહીં, અને જો તે સમયગાળા માટે કરની કોઈ વસૂલાત કરવામાં આવે, તો અરજદારો તે જ રકમના ગોઠવણ માટે હકદાર રહેશે.

૮.૨ ૧૩-૨-૧૯૯૬ ની વિવાદિત વિશેષ નોટિસો, તેથી, માત્ર એ મર્યાદિત હદ સુધી બિનઅસરકારક જાહેર કરવામાં આવે છે જ્યાં સુધી તે ૧૫-૧૧-૧૯૯૪ થી ૩૧-૩-૧૯૯૫ ના સમયગાળા માટે કરની આકારણી સાથે સંબંધિત છે, અને અરજદારો ઉક્ત સમયગાળા માટે વસૂલવામાં આવેલા કરના ગોઠવણ માટે હકદાર રહેશે, જો કોઈ હોય તો. કોઈ ખર્ચના આદેશ વિના નિયમ તે મુજબ સંપૂર્ણ કરવામાં આવે છે."

૧૦.૨ એલ.એમ. પટેલ અને અન્ય વિરુદ્ધ બરોડા મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ૧૯૯૫ (૧) જી. એલ. એચ. ૧૧૯૮ માં નોંધાયેલ છે, આ કોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજે અનંત મિલ્સ કો. લિ. (ઉપર મુજબ) ને ધ્યાનમાં લીધું હતું અને નીચે મુજબ ઠરાવ્યું:

“ઉક્ત નિયમોના નિયમ ૯ હેઠળ આકારણી પુસ્તક જે કમિશનર દ્વારા રાખવું જરૂરી છે તેમાં દરેક સત્તાવાર વર્ષે તેમાં દર્શાવેલી એન્ટ્રીઓ હોવી આવશ્યક છે. તે મુજબ કાયદા અને નિયમોની જોગવાઈઓ અનુસાર નક્કી કરાયેલ આઇટમ નં. (બી) પર આકારણીપાત્ર મૂલ્ય, દરેક સત્તાવાર વર્ષે આકારણી પુસ્તકમાં દાખલ કરવું જરૂરી છે. નિયમ ૨૧બી હેઠળ માત્ર ત્યારે જ જ્યારે કોર્ટ અથવા અન્ય કોઈ સક્ષમ સત્તાધિકારીના કોઈપણ આદેશને કારણે આકારણી પુસ્તકમાં ઉક્ત એન્ટ્રી કરી શકાતી નથી, ત્યારે આદેશની મુદત પૂરી થયા પછી કરવામાં આવેલી એન્ટ્રીના આધારે કરવામાં આવેલા કરની લાદણી, એકત્રીકરણ અથવા પુનઃપ્રાપ્તિ પર પ્રશ્ન ઉઠાવી શકાય નહીં. નિયમોની જોગવાઈઓમાં નિર્ધારિત કરવેરાની આકારણી માટેની પ્રક્રિયા સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થતાં પહેલાં પૂર્ણ થવી જરૂરી છે અને સત્તાવાર વર્ષ પછી કોઈ આકારણી કરી શકાશે નહીં. ઉક્ત નિયમોના નિયમો ૯, ૧૭ અને ૨૧ અને ૨૧બી ના વાંચન પરથી આ સ્પષ્ટ છે. નિયમ ૨૧બી જરૂરી ગર્ભિત અર્થ દ્વારા સ્વીકારે છે કે કોર્પોરેશન એક્ટ અને નિયમોની યોજનાને ધ્યાનમાં લેતા, કોઈપણ ચોક્કસ સત્તાવાર વર્ષ માટે મિલકત વેરાની આકારણી સત્તાવાર વર્ષની સમાપ્તિ પહેલાં પૂર્ણ થવી

આવશ્યક છે, અને અપવાદ દર્શાવે છે કે ૨૧બી ની અંદર આવતા કોઈપણ કેસ માટે, સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થયા પછી પણ આકારણી પુસ્તક તૈયાર કરી શકાશે અને પૂર્ણ કરી શકાશે. સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થતાં પહેલાં આકારણી પૂર્ણ થવી જ જોઈએ તેવી આવશ્યકતા ફરજિયાત આવશ્યકતા છે જે નિયમ ૨૧બી માં સ્પષ્ટ જોગવાઈને આધીન છે અને એકવાર સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થઈ જાય પછી કમિશનર માટે મિલકત વેરાની આકારણી અને લાદવાનું ખુલ્લું રહેશે નહીં. અનંત મિલ્સ કો. લિ. વિરુદ્ધ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ સિટી ઓફ અમદાવાદ અને અન્ય ૧૯૯૩(૨) જી. એલ. એચ. ૮૯૭ માં નોંધાયેલ કેસમાં આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચના નિર્ણય અને મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ સિટી ઓફ અમદાવાદ વિરુદ્ધ કેશવ, VI જી એલ આર ૨૨૮ માં નોંધાયેલ કેસમાં આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચના અગાઉના નિર્ણયને ધ્યાનમાં રાખીને કાયદાની આ સ્થિતિ સ્થાપિત થયેલ છે."

૧૦.૩ બોમ્બે મ્યુનિસિપલ બરો એક્ટ, ૧૯૨૫ (ટૂંકમાં, "૧૯૨૫ નો કાયદો") માં આવતી સમાન જોગવાઈ, સોલાપુર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિ. રામચંદ્ર રામપ્પા મદગુંડી, ૧૯૭૨ (૭૪) બી એલ આર ૪૬૯ : (૧૯૭૨ ટેક્ષ એલ આર ૨૫૮૧) માં બોમ્બે હાઈકોર્ટની પૂર્ણ બેંચ સમક્ષ વિચારણા માટે આવી હતી.

૧૯૨૫ ના કાયદાની કલમ ૮૨(૩) માં આવતા "વર્તમાન સત્તાવાર વર્ષ" શબ્દનો અર્થ સત્તાવાર વર્ષનો તે પ્રારંભિક દિવસ તરીકે અર્થઘટન કરવામાં આવ્યો હતો જે ચાલુ હોય જ્યારે આકારણી યાદીમાં સુધારો થાય છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, પૂર્ણ બેંચ મુજબ "વર્તમાન સત્તાવાર વર્ષ" શબ્દ, માત્ર તે જ સત્તાવાર વર્ષનો સંદર્ભ આપે છે જે ચાલુ હોય છે જ્યારે નોંધ દાખલ કરીને અથવા ફેરફાર કરીને સુધારો કરવામાં આવે છે.

૧૦.૪ પૂર્ણ બેંચના ઉપરોક્ત મતને સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ સિટી ઓફ હુબલી વિ. સુબ્બા રાવ હનુમંતરાવ પ્રયાગ, (૧૯૭૬) ૪ એસ સી સી ૮૩૦ : (એ આઇ આર ૧૯૭૬ એસ સી ૧૩૯૮) માં મંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો.

૧૦.૫ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ સિટી ઓફ હુબલી વિ. સુબ્બા રાવ હનુમંતરાવ પ્રયાગ અને અન્ય એ આઇ આર ૧૯૭૬ એસ સી ૧૩૯૮ માં નોંધાયેલ કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટને બોમ્બે મ્યુનિસિપલ બરો એક્ટ (૧૯૨૫ નો ૧૮) ની કેટલીક જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લેવાનો પ્રસંગ હતો, જે કાયદાની જોગવાઈઓ સાથે સંપૂર્ણપણે સમાન છે જેની સાથે આપણે સંબંધિત છીએ. સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ સિદ્ધાંત દલીલ એ હતી કે કાયદાની સંબંધિત જોગવાઈઓના

સાચા અર્થઘટન પર, આકારણી યાદીનું પ્રમાણીકરણ, માન્ય અને અસરકારક બનવા માટે, આકારણી યાદી જે સત્તાવાર વર્ષ સાથે સંબંધિત છે તે સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થતાં પહેલાં કરવું જરૂરી નથી અને સત્તાવાર વર્ષ માટે કરની જવાબદારી લાદવા માટે તે પૂરતું છે ભલે તે સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થયા પછી ગમે ત્યારે કરવામાં આવે. સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષના કેસમાં, સત્તાવાર વર્ષ ૧૯૫૧-૫૨ માટે આકારણી યાદીનું પ્રમાણીકરણ સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થયા પછી ૨૪મી જુલાઈ, ૧૯૫૨ ના રોજ કરવામાં આવ્યું હોવા છતાં, એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે તે સમાન રીતે માન્ય અને અસરકારક છે અને સુધારેલા દરે કરની ચુકવણી માટે કરદાતાઓ પર જવાબદારી ઊભી કરવાનું સંચાલન કરે છે.

૧૦.૬ સુપ્રીમ કોર્ટે કાયદાની કલમ ૭૮ થી ૮૯ ધ્યાનમાં લીધી જે ઇમારતો અને જમીનોના દરોની આકારણી અને જવાબદારી સાથે વ્યવહાર કરે છે. સુપ્રીમ કોર્ટે કલમ ૮૪ ને મહત્વની કલમ માનીને ધ્યાનમાં લીધી હતી જે કોઈપણ ચોક્કસ વર્ષની આકારણી યાદીમાં સમાવિષ્ટ મૂલ્યાંકન અને આકારણીને તરત જ આવતા વર્ષ માટે અપનાવવા માટે જોગવાઈ કરે છે. સુપ્રીમ કોર્ટે કલમ ૮૪ નું પુનરુત્પાદન કર્યું, જે નીચે મુજબ વાંચે છે :

"૮૪. (૧) દર વર્ષે નવી આકારણી યાદી તૈયાર કરવી જરૂરી રહેશે નહીં. એ શરતને આધીન કે આકારણી યાદીના દરેક ભાગને દર ચાર વર્ષમાં ઓછામાં ઓછું એકવાર સંપૂર્ણપણે સુધારવામાં આવશે, મુખ્ય અધિકારી કોઈપણ વર્ષ માટે યાદીમાં રહેલા મૂલ્યાંકન અને આકારણીને, જરૂરી જણાય તેવા સુધારાઓ સાથે, તરત જ આવતા વર્ષ માટે અપનાવી શકશે.

(૨) પરંતુ કલમ ૮૦, ૮૧ અને ૮૨ ની જોગવાઈઓ દર વર્ષે લાગુ પડશે જાણે સત્તાવાર વર્ષની શરૂઆતમાં નવી આકારણી યાદી પૂર્ણ કરવામાં આવી હોય."

૧૦.૭ આખરે, સુપ્રીમ કોર્ટ નીચે મુજબ ઠરાવવા આગળ વધી :

"૬. આ જોગવાઈઓની યોજના પરથી સ્પષ્ટ છે કે સત્તાવાર વર્ષ એ કર લાદવા માટે સમયનો એકમ છે. સત્તાવાર વર્ષ માટે કામચલાઉ આકારણી યાદી તૈયાર કરવામાં આવે છે. આ સત્તાવાર વર્ષની શરૂઆત પહેલાં અથવા તે પછી પણ સત્તાવાર વર્ષ દરમિયાન કરી શકાય છે. પછી વાંધાઓ મંગાવવામાં આવે છે અને જ્યારે કરવામાં આવે છે, ત્યારે તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે અને વાંધાઓ પરના નિર્ણયોના પરિણામે આકારણી યાદીમાં સુધારા કરવામાં આવે છે.

આકારણી યાદી ત્યારબાદ પ્રમાણિત કરવામાં આવે છે. આકારણી અને કર લાદવાની પ્રક્રિયા જે કામચલાઉ આકારણી યાદીની તૈયારી સાથે શરૂ થાય છે તે આમ ત્યારે પૂર્ણ થાય છે જ્યારે આકારણી યાદી પ્રમાણિત કરવામાં આવે છે. આકારણી યાદી, જ્યારે પ્રમાણિત થાય છે, ત્યારે સત્તાવાર વર્ષના પ્રથમ દિવસથી અસરકારક બને છે અને કર ચૂકવવાની જવાબદારી ઊભી કરે છે. આકારણી યાદીના પ્રમાણીકરણ પર જ કરદાતાઓની કર ચૂકવવાની જવાબદારી ઊભી થાય છે અને કરદાતાઓ પર કર લાદવામાં આવે છે. સાદા અર્થઘટનની બાબત તરીકે આ સ્થિતિ સ્પષ્ટ જણાય છે અને કોઈ પણ સંજોગોમાં બોમ્બે હાઈકોર્ટના નિર્ણયોની લાંબી લાઇન છે જેની શરૂઆત સોલાપુર મ્યુનિસિપાલિટી વિ. ગવર્નર જનરલ, ૪૯ બોમ એલ આર ૭૫૨ = (એ આઇ આર ૧૯૪૮ બોમ ૧૪૫) થી થાય છે અને સોલાપુર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિ. રામચંદ્ર, ૭૪ બોમ એલ આર ૪૬૯ = (૧૯૭૨ ટેક્ષ એલ આર ૨૫૮૧) સાથે સમાપ્ત થાય છે જેણે સતત આ સ્થિતિ સ્વીકારી છે અને મ્યુનિસિપલ બરો વતી હાજર રહેલા વિદ્ધાન વકીલે આ નિર્ણયોની સાચીતા અંગે કોઈ વિવાદ કર્યો નથી. તેમના દ્ધારા ઉઠાવવામાં આવેલો એકમાત્ર વિવાદ એ હતો કે આકારણી યાદી કયા સમયની અંદર પ્રમાણિત થવી જોઈએ, જો તે

માન્ય અને અસરકારક આકારણી યાદી બનવાની હોય. તે આ વિવાદ પર છે કે આપણે હવે પોતાને સંબોધિત કરવા જ જોઈએ.

૭. હવે, એકવાર આપણે એવો મત લઈએ કે કર લાદવાની પ્રક્રિયા ત્યારે જ પૂર્ણ થાય છે જ્યારે આકારણી યાદી પ્રમાણિત થાય છે અને તે પછી જ કરદાતાઓ પર કર લાદવામાં આવે છે, તો એ નિષ્કર્ષનો પ્રતિકાર કરવો મુશ્કેલ છે કે પ્રમાણીકરણ સત્તાવાર વર્ષની અંદર જ થવું જોઈએ. કર, સત્તાવાર વર્ષ માટેનો કર હોવાથી, સ્પષ્ટપણે સત્તાવાર વર્ષ દરમિયાન લાદવામાં આવવો જોઈએ અને આકારણી યાદી પ્રમાણિત થાય ત્યારે જ કરની લાદણી પૂર્ણ થતી હોવાથી, તે એ ફોરટીઓરી અનુસરવું જોઈએ કે પ્રમાણીકરણ જેના આધારે એકલા કરની લાદણી પ્રભાવિત થાય છે, તે સત્તાવાર વર્ષમાં જ થવું જોઈએ. અન્ય કોઈ પણ મંતવ્ય અસંગત અને ગેરવાજબી સ્થિતિમાં પરિણમશે, એટલે કે, સત્તાવાર વર્ષ માટેનો કર સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થયા પછી ગમે ત્યારે, વર્ષો પછી પણ લાદી શકાશે. કદાચ ધારાસભાનો આવો ઈરાદો હોઈ શકે નહીં. તે ખરેખર એવા કરના કિસ્સામાં વિચિત્ર પરિણામ હશે જે તેના માળખા અને સંગઠનમાં વાર્ષિક હોય અને જે દરેક સત્તાવાર વર્ષ માટે લાદવાનો હેતુ ધરાવતો હોય.

૮. પરંતુ, આ વિચારણા સિવાય, કલમોમાં જ આંતરિક પુરાવા છે જે દર્શાવે છે કે ધારાસભા દ્વારા પ્રમાણીકરણને એક એવા પગલા તરીકે માનવામાં આવતું હતું જે સત્તાવાર વર્ષની સમાપ્તિ પહેલાં લેવું આવશ્યક છે. કલમ ૮૪ એવી જોગવાઈ કરે છે કે દર વર્ષે નવી આકારણી યાદી તૈયાર કરવી જરૂરી રહેશે નહીં પરંતુ, એવી શરતોને આધીન કે આકારણી યાદીના દરેક ભાગને દર ચાર વર્ષમાં ઓછામાં ઓછું એકવાર સંપૂર્ણપણે સુધારવામાં આવશે, મુખ્ય અધિકારી કોઈપણ વર્ષ માટે યાદીમાં રહેલા મૂલ્યાંકન અને આકારણીને, જરૂરી જણાય તેવા સુધારાઓ સાથે, તરત જ આવતા વર્ષ માટે અપનાવી શકશે. આ જોગવાઈ એવી પૂર્વધારણા કરે છે કે દરેક સત્તાવાર વર્ષ માટે તે સત્તાવાર વર્ષના અંતે એક આકારણી યાદી હશે, જેથી તેમાં રહેલા મૂલ્યાંકન અને આકારણીને મુખ્ય અધિકારી દ્વારા તરત જ આવતા વર્ષ માટે અપનાવી શકાય. હવે સ્પષ્ટપણે આકારણી યાદી જેને તરત જ આવતા વર્ષ માટે અપનાવી શકાય છે તે પ્રમાણિત આકારણી યાદી છે અને તેથી, એવું લાગે છે કે આ જોગવાઈની અંતર્ગત કાયદાકીય ધારણા એ છે કે દરેક સત્તાવાર વર્ષના સંબંધમાં, તે સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થાય તે પહેલાં પ્રમાણિત આકારણી યાદી હશે, જેથી તેમાં રહેલા મૂલ્યાંકન અને આકારણીને મુખ્ય અધિકારી દ્વારા તરત જ આવતા વર્ષ માટે અપનાવી શકાય. નહિંતર, મુખ્ય અધિકારી માટે અગાઉના

સત્તાવાર વર્ષના મૂલ્યાંકન અને આકારણી અપનાવવાનું શક્ય બનશે નહીં અને દરેક વખતે જ્યારે અગાઉના વર્ષ માટેની આકારણી યાદી ફાઇનલ અને પ્રમાણિત ન થાય ત્યારે તેમણે નવી કામચલાઉ આકારણી યાદી તૈયાર કરવી પડશે અને આ એક જ સમયે ફાઇનલાઈઝેશનની પ્રક્રિયામાં જુદા જુદા સત્તાવાર વર્ષો માટે ઘણી કામચલાઉ આકારણી યાદીઓ હોવાના આશ્ચર્યજનક પરિણામ તરફ દોરી શકે છે. આપણે એવું અર્થઘટન સ્વીકારવામાં ધીમા રહેવું જોઈએ જે આવા વિચિત્ર પરિણામ તરફ દોરી શકે.

૯. ફરીથી કલમ ૮૨ માં ઘડવામાં આવેલી જોગવાઈ દ્વારા આ પ્રશ્ન પર નોંધપાત્ર પ્રકાશ ફેંકવામાં આવે છે. અર્થઘટનનો એ સુસ્થાપિત નિયમ છે કે અદાલત કાયદામાં જોવા મળતી કોઈપણ જોગવાઈની શરતોનું અર્થઘટન કરતી વખતે, "કાયદાના અન્ય કોઈપણ ભાગોને ધ્યાનમાં લેવા માટે હકદાર છે અને ખરેખર બંધાયેલી છે જે ધારાસભાના ઈરાદા પર પ્રકાશ ફેંકે છે, અને જે દર્શાવવા માટે ઉપયોગી થઈ શકે છે કે ચોક્કસ જોગવાઈનું અર્થઘટન તે કાયદાની બાકીની બાબતોથી એકલા અને અલગ હોય તેમ થવું જોઈએ નહીં." કાયદાને સમગ્ર રીતે વાંચવો જોઈએ અને કાયદાની દરેક જોગવાઈનું અર્થઘટન સંદર્ભ અને કાયદાની અન્ય કલમોના સંદર્ભમાં થવું જોઈએ જેથી, શક્ય હોય ત્યાં સુધી, સમગ્ર કાયદાનો

સુસંગત અધિનિયમ બની શકે. દેખીતી રીતે, તેથી, કલમ ૭૮ થી ૮૧ નું અર્થઘટન એવી રીતે થવું જોઈએ કે તે કલમ ૮૨ સાથે સુસંગત રહે. તેમને એકસાથે વાંચવા જોઈએ જેથી જોડાયેલા સંપૂર્ણનો ભાગ બની શકે, કલમ ૮૨, પેટા-કલમ (૧) અમુક ઘટનાઓમાં આકારણી યાદીમાં કોઈ નોંધ દાખલ કરીને અથવા ફેરફાર કરીને સુધારો કરવા માટે જોગવાઈ કરે છે, સુધારાનો વિરોધ કરવામાં રસ ધરાવતા કોઈપણ વ્યક્તિ દ્વારા કરવામાં આવતા વાંધાઓ સાંભળ્યા પછી. કલમ ૮૨ ની પેટા-કલમ (૩) સુધારાને અસરકારક બનાવે છે "વર્તમાન સત્તાવાર વર્ષના સૌથી વહેલા દિવસથી જે દિવસે નોંધ અથવા ફેરફારને યોગ્ય ઠેરવતા સંજોગો અસ્તિત્વમાં હતા." 'વર્તમાન સત્તાવાર વર્ષ' શબ્દ તે જે સંદર્ભમાં કલમ ૮૨, પેટા-કલમ (૩) માં આવે છે તે સ્પષ્ટપણે સત્તાવાર વર્ષના પ્રારંભિક દિવસને દર્શાવે છે જે ચાલુ હોય જ્યારે આકારણી યાદીમાં સુધારો થાય છે અને તે અભિવ્યક્તિ માત્ર તે સત્તાવાર વર્ષનો સંદર્ભ આપે છે જે તે સમયે ચાલી રહ્યું છે જ્યારે કલમ ૮૨ ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નોંધ દાખલ કરીને અથવા ફેરફાર કરીને સુધારો કરવામાં આવે છે. તેથી, કલમ ૮૨ ની પેટા-કલમો (૧) અને (૩) ના સંયુક્ત વાંચન પરથી એ સ્પષ્ટ જણાશે કે કોઈ સુધારો, સત્તાવાર વર્ષ માટે કર લાદવામાં અસરકારક બનવા માટે, સત્તાવાર વર્ષના ચાલુ સમયગાળા દરમિયાન કરવામાં આવવો

જોઈએ. આ હવે સોલાપુર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિ. રામચંદ્ર, (૧૯૭૨ ટેક્ષ એલ આર ૨૫૮૧ (બોમ)) (ઉપર મુજબ) માં પૂર્ણ બેંચના નિર્ણયમાં પરિણમતા બોમ્બે હાઈકોર્ટના અનેક નિર્ણયોના પરિણામે સુસ્થાપિત થયું છે અને અમને અલગ મત લેવા માટે કોઈ કારણ જણાતું નથી. હવે કલમ ૭૮ થી ૮૧ ની યોજના કલમ ૮૨ ની સમાન છે અને બંને કિસ્સાઓમાં જેનું પ્રથમ ચિંતન કરવામાં આવ્યું છે તે એક પ્રસ્તાવ છે જેના પર વાંધાઓ આમંત્રિત કરવામાં આવે છે અને વાંધાઓની તપાસ કર્યા પછી અને તેનો નિકાલ કર્યા પછી, એક કિસ્સામાં આકારણી યાદી અને બીજા કિસ્સામાં બદલાયેલી નોંધ પ્રમાણિત કરવામાં આવે છે જે કરદાતામાં જવાબદારી ઊભી કરે છે. તે a fortiori અનુસરવું જોઈએ કે જો આકારણી યાદીમાં ફેરફાર, કરદાતા પર જવાબદારી બાંધવા માટે, સત્તાવાર વર્ષના ચાલુ સમયગાળા દરમિયાન કરવામાં આવવો જરૂરી છે, તો સમાન રીતે, તર્કના આધારે, આકારણી યાદી, કરદાતામાં જવાબદારી ઊભી કરવા માટે, સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થતાં પહેલાં પણ પ્રમાણિત થવી જોઈએ. વધુમાં, એ માનવું મુશ્કેલ છે કે ધારાસભાનો ઈરાદો ન હતો કે સત્તાવાર વર્ષ માટે કર લાદવા સંબંધમાં કોઈ સમય–મર્યાદા હોવી જોઈએ અને સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થયા પછી ગમે ત્યારે કર કાયદેસર રીતે લાદવાપાત્ર હોવો જોઈએ. અમારા મતે, કાયદાની વિવિધ જોગવાઈઓમાં એ દર્શાવવા માટે

પૂરતો સંકેત છે કે આકારણી યાદીનું પ્રમાણીકરણ, માન્ય અને અસરકારક બનવા માટે, સત્તાવાર વર્ષની અંદર થવું આવશ્યક છે, જોકે આ રીતે લાદવામાં આવેલો કર સત્તાવાર વર્ષ પૂરું થયા પછી પણ એકત્રિત અને પુનઃપ્રાપ્ત કરી શકાય છે."

૧૦.૮ ત્યારબાદ કલ્યાણ મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલ વિ. ઉષા પેપર પ્રોડક્ટ્સ (પી) લિ., (૧૯૮૮) ૩ સુપ્રીમ કોર્ટ કેસીસ ૩૦૬ માં, મહારાષ્ટ્ર મ્યુનિસિપાલિટીઝ એક્ટ, ૧૯૬૫ માં સમાવિષ્ટ સમાન જોગવાઈઓ સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે સર્વોચ્ચ અદાલતે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ સિટી ઓફ હુબલી (ઉપર મુજબ) માં આપેલા તેના અગાઉના ચુકાદાને અનુસર્યો અને અહેવાલના ફકરા ૫ માં નીચે મુજબ ઠરાવ્યું :

"૫. આ કોર્ટના ચુકાદામાં ઉપરોક્ત નિવેદન સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે સોલાપુર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિ. રામચંદ્રના કેસમાં બોમ્બે હાઈકોર્ટની પૂર્ણ બેંચના નિર્ણયને આ કોર્ટ દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. આ કોર્ટની ઉપરોક્ત બેંચનો નિર્ણય અમારા પર બંધનકર્તા છે અને તે અમારી સમક્ષના કેસમાં સ્પષ્ટપણે લાગુ પડે છે. તે ચુકાદામાં આ કોર્ટે ધ્યાન દોર્યું કે એકવાર એ સ્વીકારવામાં

આવ્યું કે કર લાદવાની પ્રક્રિયા ત્યારે જ પૂર્ણ થાય છે જ્યારે આકારણી યાદી પ્રમાણિત થાય છે અને તે પછી જ કરદાતાઓ પર કર લાદવામાં આવે છે, તો એ નિષ્કર્ષનો પ્રતિકાર કરવો મુશ્કેલ છે કે પ્રમાણીકરણ સત્તાવાર વર્ષની અંદર જ થવું જોઈએ. કર, સત્તાવાર વર્ષ માટેનો કર હોવાથી, સ્પષ્ટપણે સત્તાવાર વર્ષ દરમિયાન લાદવામાં આવવો જોઈએ અને આકારણી યાદી પ્રમાણિત થાય ત્યારે જ કરની લાદણી પૂર્ણ થતી હોવાથી તે અનુસરવું જોઈએ કે પ્રમાણીકરણ સત્તાવાર વર્ષમાં થવું જોઈએ."

૧૦.૯ સોલાપુર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના કેસમાં બોમ્બે હાઈકોર્ટની પૂર્ણ બેંચ દ્વારા નિર્ધારિત કરાયેલો કાયદો અને મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ સિટી ઓફ હુબલીમાં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા માન્ય કરાયેલ અને કલ્યાણ મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલમાં વધુ પુનરાવર્તિત કરાયેલ કાયદો નિયમોમાં સમાવિષ્ટ વૈધાનિક જોગવાઈ અને કલમ ૨(૪૪) માં આવતા "સત્તાવાર વર્ષ" શબ્દની વ્યાખ્યાના પ્રકાશમાં તમામ રીતે લાગુ પડે છે. કોઈપણ ઈમારત બાંધવામાં આવી હોય, પુનરાવર્તિત થઈ હોય, ફેરફાર કરવામાં આવી હોય, ઉમેરો કરવામાં આવ્યો હોય અથવા સંપૂર્ણ કે આંશિક રીતે પુનઃનિર્માણ કરવામાં આવી હોય તેના સંદર્ભમાં કોઈ નોંધ દાખલ કરીને અથવા ફેરફાર કરીને આકારણી પુસ્તકમાં કોઈ સુધારો સત્તાવાર વર્ષના ચાલુ સમયગાળા દરમિયાન જ અસરકારક રહેશે અને બની શકે

છે. કાયદા ૧૯૪૯ ની કલમ ૨(૪૪) હેઠળ વ્યાખ્યાયિત "સત્તાવાર વર્ષ" શબ્દ નિયમ ૨૦(૧)(ઇ) સાથે વંચાણમાં લેતા કોઈ શંકા વિના કાનૂની સ્થિતિ દર્શાવે છે કે મિલકત વેરો સત્તાવાર વર્ષ માટેનો કર હોવાથી તે માત્ર સત્તાવાર વર્ષ દરમિયાન જ લાદવામાં આવવો જોઈએ.

૧૦.૧૦ કોર્પોરેશન વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સોપારકરની રજૂઆત કે નિયમો કાયદાની મુખ્ય જોગવાઈઓને આધીન છે અને જ્યારે કાયદો મૌન હોય છે, ત્યારે કોર્પોરેશન માટે અગાઉના વર્ષોના પણ મિલકત વેરા બિલ જારી કરવા માટે ખુલ્લું છે. અમે આવી રજૂઆતથી પ્રભાવિત થયા નથી કારણ કે એક્ટ, ૧૯૪૯ ની કલમ ૧૨૭(૩) એ ખૂબ જ સ્પષ્ટ કરે છે કે મ્યુનિસિપલ કરવેરા કાયદા અને નિયમોની જોગવાઈઓ અનુસાર આકારણી અને લાદવામાં આવશે. આ સિવાય, એક્ટ, ૧૯૪૯ ની કલમ ૪૫૩ સ્પષ્ટ કરે છે કે અનુસૂચિ એ માંના નિયમો, સમય સમય પર સુધાર્યા મુજબ, એક્ટ, ૧૯૪૯ નો ભાગ ગણાશે.

૧૦.૧૧ અમે માત્ર એટલું જ કહી શકીએ કે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ સિટી ઓફ હુબલી (ઉપર મુજબ) માં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા અવલોકન કર્યા મુજબ કાયદાને સમગ્ર રીતે વાંચવો જોઈએ અને કાયદાની દરેક જોગવાઈનું અર્થઘટન સંદર્ભ અને

કાયદાની અન્ય કલમોના સંદર્ભમાં થવું જોઈએ જેથી, શક્ય હોય ત્યાં સુધી, સમગ્ર કાયદાનો સુસંગત અધિનિયમ બની શકે.

૧૦.૧૨ અમે એવી રજૂઆતથી પણ પ્રભાવિત નથી કે રિટ અરજદારો તેમના વર્તનને ધ્યાનમાં રાખીને ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ અસાધારણ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરીને આ કોર્ટ પાસેથી કોઈ દાદ મેળવવા માટે હકદાર નથી. અમે ટેક્સ બાબત સાથે કામ કરી રહ્યા છીએ. જોગવાઈઓનું અર્થઘટન કડક રીતે થવું જોઈએ. રિટ અરજદારનું વર્તન કાયદા તેમજ નિયમોની ફરજિયાત જોગવાઈઓને સંપૂર્ણપણે બાજુ પર રાખવા માટે પૂરતું નથી. અન્યથા પણ, અમે કોર્પોરેશન વતી કરવામાં આવેલી આવી રજૂઆતથી સહમત નથી. કોર્પોરેશન ઈચ્છે છે કે આ કોર્ટ રિટ અરજીને એ આધાર પર ફગાવી દે કે અરજદારો કોર્પોરેશન સાથે વાટાઘાટો કરી રહ્યા હોવાથી, જે સમયગાળો વીતી ગયો તેને ધ્યાનમાં લેવો જોઈએ અને કોર્ટે કાયદાની કલમ ૨(૪૪) હેઠળ વ્યાખ્યાયિત "સત્તાવાર વર્ષ" શબ્દની વ્યાખ્યા પ્રમાણે કડક રીતે ન જવું જોઈએ. અમે આવી રજૂઆતથી બિલકુલ પ્રભાવિત નથી. અમે રેવન્યુને પરશુરામ પોટરી વર્ક્સ કો. લિ. વિ. ઇન્કમ ટેક્સ ઓફિસર, સર્કલ ૧, વોર્ડ એ, રાજકોટ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનો યાદ અપાવી શકીએ છીએ, જે (૧૯૭૭) ૧૦૬ આઇ ટી આર ૧ માં નોંધાયેલ છે, જે નીચે મુજબ વાંચે છે :

> "એવું કહેવામાં આવે છે કે કર એ કિંમત છે જે આપણે સંસ્કૃતિ માટે ચૂકવીએ છીએ. જો એમ હોય, તો તે જરૂરી છે કે જેમને તે કિંમતની ગણતરી કરવાનું અને વસૂલ કરવાનું કાર્ય સોંપવામાં આવ્યું છે તેઓ સંબંધિત જોગવાઈઓથી પરિચિત થાય અને વિષય પરના કાયદામાં સારી રીતે વાકેફ થાય. તેમના તરફથી કોઈપણ બેદરકારી રાષ્ટ્રીય તિજોરીના ભોગે જ થઈ શકે છે અને તેનાથી ચોક્કસપણે મહેસૂલનું નુકસાન જ થશે."

૧૦.૧૩ આ તબક્કે, સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં.૭૧૮૧ / ૨૦૧૮ માં રિટ અરજદારો વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી મેઘા જાનીએ રજૂઆત કરી હતી કે તેમના કેસની હકીકતો થોડી અલગ છે અને તેથી, સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં.૭૧૮૧ / ૨૦૧૮ ને અલગથી ધ્યાનમાં લેવામાં આવી શકે છે. સુશ્રી જાનીએ તેમની રજૂઆતો લેખિતમાં સંક્ષિપ્ત નોંધ તરીકે આપી છે. તે નીચે મુજબ છે :

> "૧. અરજદાર દરેડ, જામનગર ખાતે જી આઇ ડી સી ફેઝ ૧ આઇ અને ફેઝ ૧II ના ઉદ્યોગપતિઓ અને પ્લોટ ધારકોનું એસોસિએશન છે. અરજદાર એસોસિએટના સભ્યોમાં ફેઝ ૧I ના

અંદાજે ૧૦૩૦ પ્લોટ ધારકો અને ફેઝ ૧II ના ૧૪૮૫ પ્લોટ ધારકોનો સમાવેશ થાય છે. એસોસિએશનના સભ્યો નિયમિતપણે જી આઇ ડી સી ને સર્વિસ ચાર્જ ચૂકવતા રહ્યા છે. જી આઇ ડી સી એક્ટની કલમ ૫૪(૧) હેઠળ ઘડવામાં આવેલ ઈમારતો અને પરિસરની ફાળવણી માટે પ્રક્રિયાઓ, સિદ્ધાંતો અને અન્ય વિગતો નક્કી કરતા નિયમો પ્લોટ ધારકો દ્વારા જી આઇ ડી સી ને સર્વિસ ચાર્જની ચુકવણી માટે જોગવાઈ કરે છે.

૨. નિયમન ૫(૩૭) સર્વિસ ચાર્જીસને વ્યાખ્યાયિત કરે છે (નિયમન ૫(૩૭) અરજીના પાના ૬ પર પુનરુત્પાદિત છે). નિયમન ૧૩ જોગવાઈ કરે છે કે સ્થાનિક સત્તાધિકારી કબજો લે ત્યાં સુધી સર્વિસ ચાર્જ ચૂકવવાના રહેશે (નિયમન ૧૩ અરજીના પાના ૬ પર પુનરુત્પાદિત છે). પ્લોટ ધારકો જી આઇ ડી સી ને નિયમિતપણે સર્વિસ ચાર્જ ચૂકવી રહ્યા છે (સર્વિસ ચાર્જની ગણતરી એનેક્ષર–સી, પાના નં.–૩૨ થી ૩૯ પર છે)

૩. ૦૪.૧૦.૨૦૧૩ ના જાહેરનામા (એનેક્ષર–એન, પાના ૧૮૦ થી ૧૮૪) દ્વારા જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની મ્યુનિસિપલ હદ વિસ્તારવામાં આવી હતી. એવું જણાય છે કે ઉપરોક્ત જાહેરનામા હેઠળ જી આઇ ડી સી નો વિસ્તાર આવરી લેવામાં આવ્યો હતો.

૪. મ્યુનિસિપલ હદ વિસ્તારવામાં આવી હોવા છતાં, મિલકત વેરા માટે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા કોઈ બિલ જારી કરવામાં આવ્યા ન હતા.

૫. કેટલાક પ્લોટ ધારકો દ્વારા પ્રથમ વખત માર્ચ, ૨૦૧૮ માં પ્રોપર્ટી ટેક્સ બિલો પ્રાપ્ત થયા હતા (પ્લોટ ધારકોની યાદીની નકલ અને તેમના પર ઊભા કરવામાં આવેલા બિલોની વિગતો એનેક્ષર–પી, પાના ૨૩૭ થી ૩૮૪ પર રજૂ કરવામાં આવી છે, ફેઝ ૧ I અને ફેઝ ૧ II ની અંદરના પ્લોટ ધારકો પર ઊભા કરવામાં આવેલા તારીખ ૩૧.૦૩.૨૦૧૮ ના બિલોની નકલો એનેક્ષર–ક્યુ, પાના ૩૮૫ થી ૯૧૪ પર રજૂ કરવામાં આવી છે).

૬. અરજદાર રજૂઆત કરે છે કે જામનગર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા પ્લોટ ધારકો પર મિલકત વેરો લાદવો પ્રથમ નજરે ખરાબ, ગેરકાયદેસર છે અને તેને રદબાતલ અને બાજુ પર રાખવો જરૂરી છે કારણ કે :–

(૧) મિલકત વેરાની માંગણી કરવા માટેની ફરજિયાત પ્રક્રિયાને અનુસર્યા વિના બિલો ઊભા કરવામાં આવે છે. જીપીએમસી એક્ટના અનુસૂચિ–એ ના પ્રકરણ–૮ માં સમાવિષ્ટ ટેક્સેશન રૂલ્સ હેઠળ, કર લાદવાની રીત અને પદ્ધતિ નક્કી કરવામાં આવી છે (અરજીના મેમોના પાના ૧૬ થી ૧૮ પર ફકરા–૮.૨ માં

સંબંધિત નિયમોનો સારાંશ આપવામાં આવ્યો છે). અરજદાર જણાવે છે કે કોર્પોરેશને જનરલ નોટિસ કે સ્પેશિયલ નોટિસ જારી કરી નથી અને આકારણી પુસ્તકો તૈયાર કર્યા નથી. કોર્પોરેશને પાના ૯૧૫ પર એફિડેવિટ, પાના ૧૦૦૧ પર સર–રિજોઈન્ડર અને પાના ૧૦૧૮ પર વધુ સર–રિજોઈન્ડર દાખલ કર્યું છે. ઉપરોક્ત કોઈપણ પ્લીડિંગ્સમાં, આકારણી પુસ્તક તૈયાર કરવા અથવા કાયદામાં જરૂરી મુજબ વિશેષ અથવા જનરલ નોટિસ જારી કરવા વિશેની વિગતોનો ઉલ્લેખ નથી. એ કાયદાનો સ્થાપિત સિદ્ધાંત છે કે કોઈપણ વ્યક્તિ પર કર લાદતા પહેલા કોર્પોરેશન માટે આકારણી પુસ્તક તૈયાર કરવું, કલમ ૧૩ અને ૧૫ હેઠળ જરૂરી જનરલ નોટિસ જારી કરવી, કલમ ૧૫(૨) હેઠળ જરૂરી સ્પેશિયલ નોટિસ જારી કરવી, આકારણી પુસ્તકમાં નોંધણી કરવી અને આકારણી પુસ્તક જે સત્તાવાર વર્ષ સંબંધિત છે તે જ સત્તાવાર વર્ષમાં એ જ નોંધોને પ્રમાણિત કરવી ફરજિયાત છે. નીચેના ચુકાદાઓમાં નક્કી કર્યા મુજબ ઉક્ત દરખાસ્ત સુસ્થાપિત છે:

(એ) અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિ. ઝવેરી કેશવલાલ લલ્લુભાઈ,

૧૯૬૫ જી એલ આર ૨૨૮ (ફકરા–૨૦, ૨૧, ૩૫, ૩૬, ૩૮, ૪૨, ૪૩, ૪૬)

(બી) કલ્યાણ મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલ અને અન્ય વિ. ઉષા પેપર પ્રોડક્ટ્સ (પી) લિ. અને અન્ય,

(૧૯૮૮) ૩ એસ સીC ૩૦૬ (ફકરો–૫)

(સી) એલ.એમ. પટેલ અને અન્ય વિ. બરોડા મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન,

૧૯૯૫ (૧) જી એલ એચ ૧૧૯૮ (ફકરા–૪, ૫ અને ૬)

(ડી) અદાણી ગેસ લિમિટેડ વિ. અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨૫૭૬ / ૨૦૧૨ અને અન્ય સંબંધિત બાબતમાં,

ચુકાદો તારીખ ૦૪.૦૮.૨૦૧૫ (ફકરા–૧૩.૧૪, ૧૯.૨ અને ૨૦).

(૨) બિલો પ્રથમ વખત માર્ચ, ૨૦૧૮ માં ઊભા કરવામાં આવે છે, જેમાં ઓક્ટોબર, ૨૦૧૩ થી ૩૧.૦૩.૨૦૧૮ સુધીના કરની વસૂલાત માંગવામાં આવી છે. ઉપર જણાવેલા ચુકાદાઓમાં નક્કી કર્યા મુજબ મ્યુનિસિપલ કરની પાછલી અસરથી લાદણી સ્વીકાર્ય નથી.

(૩) પ્લોટ ધારકોએ આજદિન સુધી જી આઇ ડી સી ને સર્વિસ ચાર્જ ચૂકવ્યો છે. પ્લોટ ધારકો દ્વારા ચૂકવવામાં આવતો સર્વિસ ચાર્જ સ્થાનિક સત્તાધિકારી દ્વારા લાદવામાં આવતા મિલકત વેરાના સ્થાને વસૂલવામાં આવે છે. જી એમ સી એ સમયગાળા માટે મિલકત વેરાની માંગણી કરી શકે નહીં જે દરમિયાન જી આઇ ડી સી ને સર્વિસ ચાર્જ ચૂકવવામાં આવે છે.

નિયમનો જી આઇ ડી સી ને સ્થાનિક સત્તાધિકારી કબજો ન લે ત્યાં સુધી સર્વિસ ચાર્જ વસૂલવા માટે અધિકૃત કરે છે. વર્તમાન કિસ્સામાં એવું દર્શાવવા માટે કંઈ નથી કે જી એમ સી એ જી આઇ ડી સી પાસેથી રસ્તાઓ, પાણી પુરવઠો, ગટર, સ્ટ્રીટ લાઈટ્સ અને આવી અન્ય સેવાઓની જાળવણીનો કબજો લીધો છે. જી એમ સી, સંજોગોમાં, જી આઇ ડી સી ના પ્લોટ ધારકો પાસેથી મિલકત વેરાની માંગણી કરી શકે નહીં.

કોઈપણ સંજોગોમાં, જી એમ સી નો કર માટેનો દાવો, જો કોઈ હોય, તો તે સમયગાળા માટે જે દરમિયાન જી આઇ ડી સી દ્વારા સર્વિસ ચાર્જ વસૂલવામાં આવે છે તે જી આઇ ડી સી સામે હશે. બેવડા કરવેરાની સ્થિતિ અસ્તિત્વમાં રહે છે કારણ કે પ્લોટ ધારકો જી આઇ ડી સી અને કોર્પોરેશન બંનેની માંગણીઓનો સામનો કરે છે.

૭. જી આઈ ડી સી ફેઝ ૧ I અને ફેઝ ૧ II ને સૂચિત વિસ્તારો તરીકે જાહેર કરવાના સંદર્ભમાં પણ અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે. ઉક્ત મુદ્દો જી આઈ ડી સી અને/અથવા રાજ્ય સમક્ષ વિચારણા હેઠળ પડતર છે. અરજદાર આ તબક્કે ફકરા–૧૪A(૧) અને (૨) ના સંદર્ભમાં દાદ માટે દબાણ કરતા નથી."

૧૦.૧૪ શરૂઆતમાં, સુશ્રી જાનીએ રજૂઆત કરી કે તેઓ આ તબક્કે ફકરા ૧૪(એ)(૧) અને (૨) ના સંદર્ભમાં માંગવામાં આવેલી દાદ માટે દબાણ કરી રહ્યા નથી. તેમણે રજૂઆત કરી કે તેમના અસીલો કાયદા મુજબ યોગ્ય ફોરમ સમક્ષ યોગ્ય કાનૂની ઉપાય મેળવી શકે છે, જ્યાં સુધી ફકરા ૧૪(એ)(૧) અને (૨) ના સંદર્ભમાં દાદનો સંબંધ છે. ફકરા ૧૪(એ)(૧) અને (૨) ના સંદર્ભમાં દાદ માટે દબાણ કરવામાં આવ્યું ન હોવાથી, રજૂ કરવામાં આવેલી અન્ય રજૂઆતો અમે ચુકાદામાં આપેલા કારણો દ્વારા આવરી લેવામાં આવી છે.

૧૧. ઉપર દર્શાવેલ આવા સંજોગોમાં, તમામ રિટ અરજીઓ સફળ થાય છે અને આથી મંજૂર કરવામાં આવે છે. કોર્પોરેશન દ્વારા જારી કરાયેલ સંબંધિત પ્રશ્નવાળું ટેક્સ બિલ દરેક રિટ અરજીમાં આથી રદબાતલ અને બાજુ પર રાખવામાં આવે છે.

૧૧.૧ જ્યાં સુધી સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૭૧૮૧ / ૨૦૧૮ નો સંબંધ છે, તે અંશતઃ એ હદે મંજૂર કરવામાં આવે છે કે કોર્પોરેશન દ્વારા જારી કરાયેલા ટેક્સ બિલો આથી રદબાતલ અને બાજુ પર રાખવામાં આવે છે.

૧૧.૨ કોર્પોરેશન વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સોપારકરે આ કોર્ટને સ્પષ્ટતા કરવા માટે ઉત્સાહપૂર્વક અપીલ કરી હતી કે આ ચુકાદો વ્યક્તિલક્ષી કાર્ય કરશે અને સર્વલક્ષી નહીં.

૧૧.૩ ઉપરોક્ત સંદર્ભમાં, અમે ક્વિન વિ. લેધર્ન, ૧૯૦૧ એ સી ૪૯૫ પાના નં. ૫૦૬ માં લોર્ડ હાલ્સબરી દ્વારા ઉચ્ચારવામાં આવેલી અને પંજાબ કો–ઓપરેટિવ બેંક લિ. અમૃતસર વિ. કમિશનર ઓફ ઇન્કમ–ટેક્સ લાહોર, એ આઇ ટી ૧૯૪૦ પી સી ૨૩૦ માં પ્રિવી કાઉન્સિલ દ્વારા પુનરાવર્તિત કરવામાં આવેલી સાવધાનીને યાદ કરીશું, પૂર્વદ્રષ્ટાંતોની પ્રશંસામાં પાલન કરવા માટે, ખાસ કરીને કેટલીક બારીકાઈના પ્રશ્ન પર કે

> "દરેક ચુકાદો સાબિત થયેલી અથવા સાબિત થયેલી માની લેવામાં આવેલી ચોક્કસ હકીકતોને લાગુ પડતો હોય તેમ વાંચવો જોઈએ, કારણ કે અભિવ્યક્તિઓની સામાન્યતા, જે ત્યાં જોવા મળી શકે છે, તે સમગ્ર કાયદાના સ્પષ્ટીકરણો તરીકે હેતુપૂર્વક હોતી નથી,

પરંતુ જે કેસમાં આવી અભિવ્યક્તિઓ જોવા મળે છે તેની ચોક્કસ

હકીકતો દ્વારા સંચાલિત અથવા લાયક હોય છે."

(જે. બી. પારડીવાલા, ન્યાયમૂર્તીશ્રી)

(એ. સી. રાવ, ન્યાયમૂર્તીશ્રી)

ડોલી

વિષય :

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

==

<u>**અસ્વીકરણ:**</u> સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

<u>**DISCLAIMER:**</u> The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be

authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.